

DE APOTHEKER

DE REFERENTIE VOOR OFFICINA- & ZIEKENHUISAPOTHEKERS

Schrijf u
in voor
onze
nieuwsbrief!

IN GESPREK

**Apotheker Laure Morimont
over de combinatie van een
officina en onderzoek**

VOORAAN

**Griepvaccinatie
in de apotheek**

**Privé en werk
zijn niet altijd
te scheiden.**

Vrije beroepen weten er alles van.

Uw privé- en professionele financiën samen optimaliseren is de beste manier om u het leven makkelijker te maken. Daarom beschikt u bij BNP Paribas Fortis Private Banking over één aanspreekpunt: uw relatiebeheerder gespecialiseerd in vrije beroepen. Vermogensplanning, bescherming van uw gezin en uw bedrijf, overdracht van bedrijfs- naar privévermogen... Hij of zij geeft u financieel, fiscaal en juridisch advies en biedt u de oplossingen die het beste passen bij uw beroepsactiviteit en uw gezin. Meer info op bnpparibasfortis.be/uwrelatiebeheerder

BNP PARIBAS FORTIS
PRIVATE BANKING

De bank voor een wereld in verandering

Nr. 314 + 28 september 2023
Maandelijks blad voorbehouden
aan het farmaceutische korps
(Parait également en français sous le titre
«le Pharmacien»)
8.468 exemplaren

Redactie

Erik Brust, Wouter Colson, Erik Derycke, Emily
Nazionale, Geneviève Ostyn, Karolien Van de
Velde, Geert Verrijken, Martine Versonne

Foto cover

© Thierry Strickaert

Fotografie

BelgaImage, GettyImages

Vormgeving

Lorenz Casteleyn, Viviane Claes, Nele
Deburghraeve, Valesca D'hondt

Druk

Drukkerij Van Der Poorten

Personeelsadvertenties

02-702.70.31
vacature.healthcare@roularta.be

Jaarabonnement

€52 - 078 35 33 13
Adreswijzigingen: ENKEL per e-mail naar
circulation.rhc@roularta.be

De artikels, foto's, tekeningen en andere illustraties, opgenomen in het
redactionele gedeelte van 'de Apotheke', bevatten geen publiciteit.
Bedrijven en producten worden enkel ter inlichting vermeld. Alleen de
auteurs/adverteerders zijn verantwoordelijk voor de artikels, foto's,
illustraties, ideeën en de publiciteiten die in 'de Apotheke' verschijnen.
Alle rechten van vertaling, overname en reproductie - op welke wijze
dan ook - zijn voorbehouden voor alle landen.

Commerciële afdeling

Project & Communication Advisors

Corry Bas - 0471-58.40.86
corry.bas@roularta.be
Sylvie Mayi - 0486-41.22.00
sylvie.mayi@roularta.be
Sigi Van Cleemput - 0495-28.02.05
sigi.van.cleemput@roularta.be

Frontoffice

02-702.70.33
frontoffice.rhc@roularta.be

de **apotheker**
is een uitgave van

Raketstraat 50 bus 14 - 1130 Brussel

Directeur redacties

Geert Verrijken

Medisch directeur

Michèle Langendries

Office Manager

Virginie Meysmans
virginie.meysmans@roularta.be

Uitgeefdirecteur

Jan Bamelis

Verantwoordelijk uitgever

Xavier Bouckaert

Dit magazine is auteursrechtelijk beschermd.
Wenst u artikels te scannen, digitaal op te
slaan, te drukken, meermalen te kopiëren of
commercieel te gebruiken? Contacteer Ann Soete:
soete.ann@roularta.be. Meer info over uw rechten:
www.presscopyrights.be

Bladzijden met een volledig
gekleurde achtergrond vallen
buiten de verantwoordelijkheid
van de redactie.

Member of

Vier seizoenen in de apotheek

De leesgewoonten van apothekers
(en van het brede publiek) verander-
den de jongste decennia drastisch.
Naast klassieke papieren uitgaven,
radio en televisie is er de opkomst
van het wereldwijde web, websites,
digitale nieuwsbrieven en, niet in het
minst, sociale media.

Op die wijzigende trends speelt
ook dit blad in. Een ding is zeker:
met september komt de koude en het
duister om halfzeven. Op het ritme
van de seizoenen kan je je klok gelijk
zetten. Dat hebben we goed in onze
oren geknoopt. Vandaar dat de uitge-
ver van de Apotheke de beslissing
heeft genomen
voortaan nog
vier maal per
jaar te verschij-
nen. Op het rit-
me van de sei-

Op het ritme van de seizoenen

zoenen dus. Voortaan vindt u met
andere woorden in september een
editie van de Apotheke in uw bus
die voor een belangrijk deel in het te-
ken van de herfst zal staan. Meer in-
formatie over de winterblues kan u
dan weer terugvinden in de editie
die we in december uitbrengen. En
alle maartse buien of aprilse grillen
ten spijt kan u ook elke lente op ons
rekenen met een papieren Apothe-
ke. De zomerse maanden en het
vakantiegevoel tot slot kan u in de
editie van de Apotheke vlak voor
de zomer vinden.

Apothekers, of ze nu in een offi-
cina, ziekenhuis, in de industrie
of waar dan ook werken zijn via
beroeps- en wetenschappelijke
verenigingen doorgaans al goed
geïnformeerd over alle aspecten
van hun beroep. Aanvullende in-
formatie is echter altijd welkom
en we zorgen ervoor dat u niets
hoeft te missen. De dagelijkse ac-
tualiteit blijven we opvolgen via
de website apotheker.be en de
tweewekelijkse nieuwsbrieven.

Inhoudelijk onderscheidt de pa-
piere Apotheke zich dus duide-
lijk van de digitale versie. Achter-
grondinformatie op het ritme
van de seizoe-
nen publiceren
we in de print-
editie, actuali-

teit komt online en in de nieuws-
brieven. De reden ligt voor de
hand. Een kwartaalblad kan on-
mogelijk concurreren met de snel-
heid van het internet en van de so-
ciale media. Kwalitatief is het na-
tuurlijk een ander paar mouwen...

DE REDACTIE

12 EUROPESE APOTHEKERSBONDEN OP BELGISCHE BODEM

APB en de Orde der Apothekers sloegen de handen in elkaar voor de organisatie van de jaarlijkse bijeenkomst van de Pharmaceutical Group of the European Union. Een verslag van dit ideale netwerk- en overlegmoment.

16

FAGG VOERT ONLINE RISICOANALYSE IN

Apothekers kunnen tegenwoordig terecht op het webportaal van het FAGG voor alle informatie en uitwisseling van documenten omtrent inspecties. Nieuw is dat de publiek toegankelijke apotheken om de drie jaar een formulier over risicoanalyse moeten invullen.

19

ADIEU PAPIEREN VERDOVINGSBONNEN, ENTER NARCOREG

Met de online applicatie narcoreg.be wil het FAGG de administratieve last voor alle betrokken partijen verminderen. De oude papieren bestelbon wordt tout court 'vervangen' door een notificatieplicht aan het FAGG.

28

SLEUTELROL IN DE PALLIATIEVE ZORG

De huisapotheker kan een sleutelrol spelen bij het tijdig opstarten van palliatieve zorg. Dat stelt Marc Doods, gewezen ziekenhuisapotheker in UZ Leuven, in een artikel gepubliceerd in *Orphanet Journal of Rare Diseases*.

34

'IK ZIE WEL WAAR DE MONDHARMONICA ME BRENGT'

Ziekenhuisapothekeres Celine Vergote heeft sinds een paar jaar haar oude muziekliefde herontdekt: ze toont trots haar koffer vol diatonische harmonica's en ze blijkt wel eens mee te doen aan jamsessies in de Gentse blues-scène.

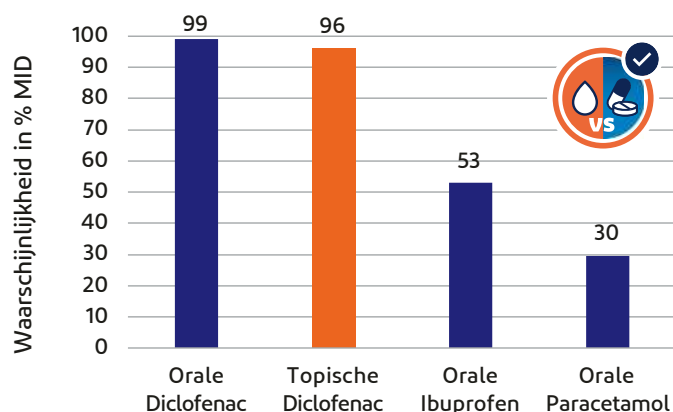
Klinisch bewezen verlichting van gewrichtspijn

Topische diclofenac is de meest veelbelovende topische behandeling voor OA

MÉTA-ANALYSE

Gebaseerd op een méta-analyse waarbij 180 studies over osteoarthritis van de knie en de heup werden vergeleken.

REFERENCES Da Costa et al. BMJ. 2021;375:n2321

PRIMAIR EINDPUNT

Effect op pijn

Waarschijnlijkheid in % van minimaal klinisch belangrijk verschil (MID)

Voltaren Emulgel Forte 2% gel

30gr

CNK: 4415-139
PP: € 8,27

100gr

CNK: 4230-132
PP: € 24,57

150gr

CNK: 4230-124
PP: € 31,55

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL Voltaren Emulgel Forte 2% gel **KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING** Eén gram Voltaren Emulgel Forte 2% gel bevat 23,2 mg diclofenac diethylamine, overeenkomend met 20 mg natriumdiclofenac. Hulpstoffen met bekend effect: propyleenglycol (E 1520) (50 mg/g gel); butylhydroxytolueen (E 321) (0,2 mg/g gel), een geurstof met benzylalcohol, citronellol, cumarine, d-limonen, eugenol, geraniol en linalool. **FARMACEUTISCHE VORM** Gel. Witte tot bijna witte, zachte, homogene, crème-achtige gel. **KLINISCHE GEGEVENS** Therapeutische indicaties. Volwassenen en adolescenten van 14 jaar en ouder: Symptomatische lokale behandeling van: • post-traumatische ontsteking van pezen, ligamenten, spieren en gewrichten; • gelokaliseerde vormen van abarticulair reuma zoals tendovaginitis, schouder-hand syndroom, bursitis, periarthropathieën. Enkel volwassenen (18 jaar en ouder): Symptomatische lokale behandeling van: • gelokaliseerde inflammatoire reumatische aandoeningen zoals inflammatoire opflakkingen van artrose ter hoogte van de perifere gewrichten. Dosering en wijze van toediening Dosering: Volwassenen en adolescenten van 14 jaar en ouder: Voltaren Emulgel Forte dient elke 12 uren (bij voorkeur 's morgens en 's avonds) aangebracht te worden op de te behandelen zone. De hoeveelheid is afhankelijk van de grootte van de pijnlijke zone: 2 g tot 4 g (een hoeveelheid variërend tussen de grootte van een kers en een walnoot) gel is voldoende om een zone van ongeveer 400-800 cm² te behandelen. Behandelingsduur: De behandelingsduur is afhankelijk van de indicatie en de klinische respons. • Bij post-traumatische ontstekingen (enkel volwassenen van 18 jaar en ouder): de behandeling mag niet langer duren dan 3 weken, tenzij op medisch advies. Bij gebruik op medisch voorschrift, voor één van de bovenvermelde indicaties, moet de patiënt zijn arts raadplegen, indien de symptomen niet verbeteren of erger geworden zijn na 1 week. **Pediatrische patiënten.** Kinderen en adolescenten jonger dan 14 jaar: Voltaren Emulgel Forte is gecontra-indiceerd voor gebruik bij kinderen en adolescenten jonger dan 14 jaar (zie ook contra-indicaties). Adolescenten van 14 jaar en ouder: Het is aangeraden dat de patiënt of de ouders van de adolescent een arts raadpleegt/raadplegen als dit geneesmiddel langer dan 1 week nodig is om de pijn te verlichten of als de symptomen verergeren. **Oudere patiënten (ouder dan 65 jaar):** De gebruikelijke dosering mag aangewend worden. **Wijze van toediening.** Enkel voor transdermaal gebruik. Voltaren Emulgel Forte dient zachtjes ingewreven te worden. Na het aanbrengen moeten de handen afgeveegd worden met een absorberend papier en vervolgens gewassen worden, tenzij de handen het gebied zijn dat behandeld wordt. Het absorberend papier moet na gebruik in de vuilnisbak gegooid worden. **Patiënten dienen te wachten met een bad te nemen of te douchen totdat de Voltaren Emulgel Forte is opgedroogd.** **Contra-indicaties.** • Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor één van de hulpstoffen, of voor acetylsalicylzuur en andere niet-steroidale anti-inflammatoire geneesmiddelen. • Voltaren Emulgel Forte mag niet worden toegepast bij patiënten bij wie de inname van acetylsalicylzuur of andere niet-steroidale anti-inflammatoire geneesmiddelen (NSAIDs) gevolgd werd door astma, angio-oedeem, urticaria of acute rhinitis (wegens mogelijke kruisallergie). • Niet gebruiken op een beschadigde huid. • Niet gebruiken tijdens het laatste trimester van de zwangerschap. • Het gebruik bij kinderen en adolescenten jonger dan 14 jaar is gecontra-indiceerd. **Bijwerkingen.** De bijwerkingen zijn gerangschikt naar frequentie, de meest frequente eerst, waarbij de volgende conventie wordt gebruikt: zeer vaak

(≥ 1/10); vaak (≥ 1/10 tot < 1/10); soms (≥ 1/1.000 tot < 1/100); zelden (≥ 1/10.000 tot < 1/1.000); zeer zelden (< 1/10.000), niet bekend: kan met de beschikbare gegevens niet worden bepaald. Binnen elke frequentiegroep worden de bijwerkingen vermeld in volgorde van dalende ernst. **Infecties en parasitaire aandoeningen:** Zeer zelden: pustuleuze rash. **Immuunsysteemaandoeningen:** Zeer zelden: overgevoeligheid (inbegrepen urticaria), angio-oedeem, bronchospasmen en systemische anafylaxe. **Ademhalingsstelsel-, borstkas-, en mediastinumaandoeningen:** Zeer zelden: astma. **Huid- en onderhuidaandoeningen:** Vaak: rash, eczeem, roodheid, dermatitis (inbegrepen contactdermatitis), pruritus. Zelden: Bulleuze dermatitis. Zeer zelden: fotosensitiviteitsreactie. Na langdurig gebruik op grote huidoppervlaktes, kan men het risico van verschijning van volgende systemische effecten niet uitsluiten: **Maagdarmsstelselaandoeningen:** Niet bekend: epigastrische pijn, nausea en braken, diarree, erosies en verergering van occult bloedverlies, eventueel ulcus en melena. **Zenuwstelselaandoeningen:** Zeer zelden: vermoeidheid, slaperigheid, prikkelbaarheid. Niet bekend: hoofdpijn, duizeligheid. **Lever- en gelaatsaandoeningen:** Zeer zelden: geelzucht, hepatitis. Niet bekend: transaminasen verhoogd. **Nier- en urinewegaandoeningen:** Zeer zelden: nierinsufficiëntie en nefrotisch syndroom. **Hartaandoeningen:** Niet bekend: perifeer oedeem en hypertensie. **Bloed- en lymfestelselaandoeningen:** Zeer zeldzame gevallen van ernstige bloedafwijkingen (zonder bewijs van relatie tussen effect en oorzaak). **Algemene aandoeningen:** Niet bekend: algemene malaise. Men moet voor deze symptomen alert blijven: ze kunnen na enkele dagen verdwijnen of stopzetting van de behandeling vereisen indien ze niet verdwijnen. Zoals voor alle substanties toegepast op de huid kan ieder bestanddeel van Voltaren Emulgel Forte een allergische reactie veroorzaken. **Melding van vermoedelijke bijwerkingen.** Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd. **Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg** wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen te melden via: Voor België: Federaal agentschap voor geneesmiddelen en Gezondheidsproducten Afdeling Vigilantie, Postbus 97, B-1000 Brussel, Madou, Website: www.eenbijwerkingmelden.be, E-mail: adr@fagg.be. Voor Luxemburg: Centre Régional de Pharmacovigilance de Nancy, Bâtiment de Biologie Moléculaire et de Biopathologie (BBB), CHRU de Nancy – Hôpitaux de Brabois, Rue du Morvan, 54 511 VANDOEUVRE LES NANCY CEDEX, Tel.: (+33) 3 83 65 60 85 / 87, Fax: (+33) 3 83 65 6133, E-mail: crpv@chru-nancy.fr of Direction de la Santé, Division de la Pharmacie et des Médicaments, Allée Marconi - Villa Louvigny, L-2120 Luxembourg, Tel.: (+352) 2478 5592, Fax: (+352) 2479 5615, E-mail: pharmacovigilance@ms.etat.lu. Link voor het formulier: <http://www.sante.public.lu/fr/politique-sante/ministere-sante/direction-sante/div-pharmacie-medicaments/index.html>. **HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN.** GlaxoSmithKline Consumer Healthcare s.a./n.v., Site Apollo, Avenue Pascal, 2-4-6, B-1300 Wavre. **NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN.** Voltaren Emulgel Forte 2% aluminium laminaat tube (LDPE/ALU/HDPE, LDPE en antiblock additive master batch): BE562231. Voltaren Emulgel Forte 2% aluminium laminaat tube (LDPE/ALU/HDPE): BE440422. **Afleveringswijze.** Geneesmiddel niet op medisch voorschrift. **DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST.** 06/2022.

Trade marks are owned by or licensed to the Haeon group of companies. ©2023 Haeon group of companies or its licensor. Haeon Belgium. PM-BE-VOLT-23-00020. Date of preparation: 03/2023. Information exclusively intended for Belgian HCPs.

VICKS

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL: Vicks Droge Hoest, 1,33mg/ml, siroop. **KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING:** 1,33mg dextromethorfan hydrobromide per ml. **FARMACEUTISCHE VORM:** Siroop. **THERAPEUTISCHE INDICATIES:** Symptomatische behandeling van niet-productieve hinderlijke kriebelhoest. **DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING:** Dosering: De behandeling dient zo kort mogelijk te zijn (maximum 4 tot 5 dagen). Als de hoest langer dan 4 tot 5 dagen aanhoudt, moet de klinische situatie van de patiënt opnieuw geëvalueerd worden door een arts. Volwassenen en kinderen boven de 12 jaar: 15ml (20mg dextromethorfan HBr) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 22,5ml (30mg dextromethorfan HBr) per inname en maximaal 90ml (120mg dextromethorfan HBr) per 24 uur. Kinderen beneden de 12 jaar: Dit geneesmiddel mag niet, tenzij op doktersadvies, aan kinderen beneden de 12 jaar toegediend worden. Wijze van toediening: Vicks Droge Hoest is bestemd voor orale toediening. Bijgevoegde doseerbeker gebruiken. Goed schudden voor gebruik. **CONTRA-INDICATIES:** Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor een van de hulpstoffen. Astmatische hoest of ademhalingsinsufficiëntie ongeacht de graad ervan (omwille van het onderdrukkend effect op de ademhalingscentra en de noodzaak tot behoud van het ophoesten) teneinde bronchusobstructie te voorkomen. Ernstige leverinsufficiëntie. Patiënten die gelijktijdig behandeld worden met antidepressiva van het type M.A.O.-remmers (Mono Amine Oxidase-remmers) en tot 2 weken na het stoppen van de behandeling. Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie, glucosegalactose malabsorptie of sucrase-isomaltase insufficiëntie dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken. **BIJWERKINGEN:** Immuunsysteemaandoeningen: anafylaxis. Psychische stoornissen: mentale verwardheid en excitatie. Door dextromethorfan geïnduceerde psychotische en manische symptomen of visuele hallucinaties werden gemeld bij het overmatig gebruik en misbruik van dextromethorfan. Zenuwstelselaandoeningen: slaperigheid, duizeligheid. Oogaandoeningen: mydriasis. Ademhalingsstelsel-, borstkas- en mediastinumaandoeningen: bronchospasme. Maagdarmstelselaandoeningen: nausea, braken, diarree, constipatie. Huid- en onderhuidaandoeningen: huiduitslag, jeuk, urticaria, angio-oedeem, erythema fixatum. Melding van vermoedelijke bijwerkingen: Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd. Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen in België te melden via het Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten - Afdeling Vigilantie – Galileelaan 5/03 - B-1210 Brussel OF Postbus 97 – B-1000 Brussel - Madou - Website: www.eenbijwerkingmelden.be - e-mail: adr@fagg.be. **HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** P&G Health Belgium BV/SRL, Temselaan 100, B-1853 Strombeek-Bever, België. **NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** BE172952. **AFLEVERINGSWIJZE:** Vrije aflevering. **DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST:** 03/2021

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL: Vicks Slijmhoest, 13,33 mg/ml, siroop. **KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING:** 13,33 mg guaifenesine per ml. **FARMACEUTISCHE VORM:** Siroop. **THERAPEUTISCHE INDICATIES:** Symptomatische behandeling van recente aandoeningen van de luchtwegen gepaard gaand met expectoratieproblemen. **DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING:** Dosering: Volwassenen: 15ml (200mg guaifenesine) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 30ml (400mg guaifenesine) per inname en niet meer dan 120ml (1600mg guaifenesine) per 24 uur. Pediatrische patiënten: Kinderen beneden 6 jaar: Vicks Slijmhoest is gecontra-indiceerd voor gebruik bij kinderen jonger dan 6 jaar. Kinderen van 6 tot 12 jaar: 10ml (133mg guaifenesine) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 15ml (200mg guaifenesine) per inname en niet meer dan 60ml (800mg guaifenesine) per 24 uur. Kinderen boven de 12 jaar: 15ml (200mg guaifenesine) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 30ml (400mg guaifenesine) per inname en niet meer dan 120ml (1600mg guaifenesine) per 24 uur. Wijze van toediening: Vicks Slijmhoest is bestemd voor oraal gebruik. Bijgevoegde doseerbeker gebruiken. Goed schudden voor gebruik. De behandeling dient zo kort mogelijk te zijn (maximaal enkele dagen). Indien de symptomen na 5 dagen aanhouden, uw arts raadplegen. **CONTRA-INDICATIES:** Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor een van de hulpstoffen. Patiënten die aan porphyria lijden. Kinderen beneden de 6 jaar. **BIJWERKINGEN:** Maagdarmstelselaandoeningen: constipatie, misselijkheid en braken. Zenuwstelselaandoeningen: mogelijk duizeligheid en lichte slaperigheid, hoofdpijn. Melding van vermoedelijke bijwerkingen: Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd. Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen te melden in België via het Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten - Afdeling Vigilantie - Galileelaan 5/03 - B-1210 Brussel OF Postbus 97 B-1000 Brussel Madou - Website: www.eenbijwerkingmelden.be; email: adr@fagg.be. **HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** P&G Health Belgium BV/SRL, Temselaan 100, B-1853 Strombeek-Bever, België. **NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** BE172961. **AFLEVERINGSWIJZE:** Vrije aflevering. **DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST:** 04/2021

Vicks VapoRub : € 12,68

VICKS
Medical

WORDEN JE VERKOUDHEIDS- SYMPTOMEN 'S NACHTS ERGER?

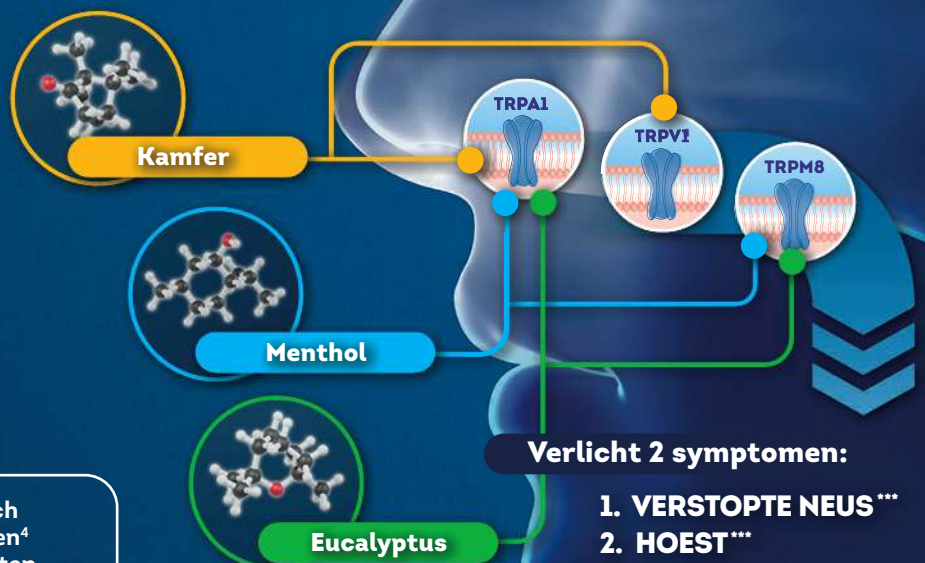
WAT JE OOK AANRAADT,
JE KAN ALTIJD VICKS VAPORUB TOEVOEGEN*

Gebruik in combinatie met andere geneesmiddelen moet worden besproken met een arts of apotheker.

**Vicks VapoRub verlicht
2 verkoudheidssymptomen¹,
voor een goede nachtrust²**

Therapeutische dampen³ richten zich op verschillende ThermoTRP⁴-kanalen in de bovenste luchtwegen en verlichten meerdere verkoudheidssymptomen.

* ER IS GEEN INTERACTIE BEKEND MET ANDERE HOEST- EN VERKOUDHEIDSMEDICIJNEN. VICKS VAPORUB SKP 03/2021: 4.5 INTERACTIE MET ANDERE GENEESMIDDELEN EN ANDERE VORMEN VAN INTERACTIE. ER IS GEEN ONDERZOEK NAAR INTERACTIES UITGEVOERD.

** TRP = Transient Receptor Potential cation channels. Known as key players in cough and airway inflammation. Reference 4 provides specific details.

*** GEASSOCIEERD MET EEN VERKOUDHEID

1. SKP Vicks VapoRub 03/2021. 2. Santhi N, Ramsey D, Phillipson G, Hull D, Revell VL, Dijk D-J. (2017) Efficacy of a topical aromatic rub (Vicks VapoRub®) on effects on self-reported and actigraphically assessed aspects of sleep in common cold patients. OJRD 7: 83-101. 3. Therapeutische dampen bestaan uit een mengsel van Levomenthol, kamfer, eucalyptusolie en terpentijnolie als belangrijkste werkzame stoffen en worden geïnhaleerd nadat ze zijn aangebracht op de borst en rug of gemengd met water. TRP-Receptor interacties worden alleen weergegeven voor de meest bestudeerde moleculen. 4. Stinson RJ, Morice AH, Sadosky LR. Modulation of transient receptor potential (TRP) channels by plant derived substances used in over-the-counter cough and cold remedies. Respir Res. 2023 Feb 8;24(1):45.

VICKS
Medical

‘Overleg tussen artsen en apothekers alle kansen geven’

Samen met de vaccinatie tegen het SARS-CoV-2, die op 15 september is gestart, zou ook de mogelijkheid moeten worden geboden het griepvaccin toe te dienen in de apotheek. Op initiatief van de minister van Volksgezondheid hebben artsen en apothekers daarover gediscussieerd op 5 september.

DOOR MARTINE VERSIONNE

Ik geef geen commentaar over het al dan niet toedienen van griepvaccins door apothekers. We laten de wetgever zijn werk doen zoals we dat ook hebben gedaan voor covid”, aldus Nicolas Echement, Franstalig woordvoerder APB en voorzitter van het medisch-farmaceutisch overleg (MFO). Zoals de naam het zegt, streeft het medisch-farmaceutisch overleg ernaar over verschillende onderwerpen punten van verstandhouding te vinden met de artsen. De vraag van de minister van Volksgezondheid was: “Als apothekers mogen vaccineren, hoe doe je dat dan op het terrein?”

WEINIG IMPACT?

Frank Vandenbroucke heeft in augustus een wetsontwerp ingediend dat apothekers de toestemming geeft in te enten tegen griep. Voor 1 oktober moet het parlement dit wetsontwerp nog goedkeuren. Daar is veel reactie op gekomen van de artsen. Daarom heeft de minister begin september een eerste overlegron-

de tussen artsen en apothekers georganiseerd.

Dr. Pierre-Louis Deudon, bestuurder van het GBO (Franstalige huisartsenvleugel van het Kartel, n.v.d.r.) en vicevoorzitter van het MFO: “We hebben gekozen voor een pragmatische vergadering en hebben vooral gekeken naar de organisatie in plaats van opnieuw te gaan discussiëren over de beslissing van de minister. Wel vinden we het jammer dat we voor voldongen feiten zijn geplaatst en dat ons pas daarna is gevraagd of het haalbaar was en of we de beslissing konden uitvoeren. De maatregel zal op zichzelf weinig impact hebben en had deel moeten uitmaken van een breder plan (met name door vaccins ter beschikking te stellen van artsen en andere gezondheidswerkers).” De arts betreurt bovendien dat er geen langdurig vaccinatieplan is voor de eerstelijnszorg.

BETERE VACCINATIEGRAAD

In naam van de apothekers wil Nicolas Echement het MFO alle kansen geven:

“We stellen ons constructief op. Als men ons vraagt te vaccineren tegen griep, zijn we bereid dat te doen zoals we dat ook hebben gedaan voor covid. Maar we willen dat wel doen in een sereen klimaat en in samenwerking met de artsen. Het is immers toch de bedoeling de vaccinatiegraad te verhogen.” Dat laatste punt wordt net ter discussie gesteld door de artsen. “Voor zover ons bekend”, aldus nog Nicolas Echement, “is de vaccinatiegraad in Frankrijk, waar apothekers vaccineren tegen griep, met 10-20% gestegen en verhoogt het ook het aantal patiënten dat door artsen wordt gezien. De apothekers bereiken dus niet alleen een publiek dat niet naar een arts gaat, maar er zullen ook meer patiënten hun arts gaan raadplegen. De minister wil de apotheek als kanaal voor griepvaccinatie nog dit seizoen openen. We zullen zien”, concludeert hij. 📍

III Vervolg op pagina 10

AUTOMATISATIE, JE **WIN-WIN** IN DE APOTHEEK

Wist je dat een apotheekrobot meer voordelen biedt dan louter een geautomatiseerd stockbeheer?

Win-Win

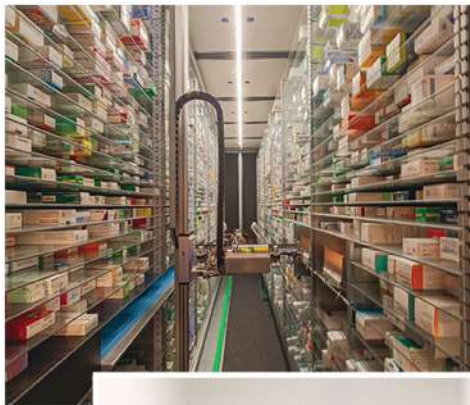
Het is ondertussen een alom bekend feit dat apotheekrobots helpen met het automatiseren van de apotheekstock. Maar is het ook geweten dat robots meer kunnen?

Een robot laat je opnieuw focussen op de essentiële taken als apotheker. Hij creëert extra tijd voor jou en je team. Die tijd kan je besteden aan patiënten opvolging, het maken van bereidingen, het organiseren van workshops en social media. Misschien zijn er plannen om een webshop op te starten? De robot kan ook hier helpen.

Hij kan zelfs soelaas bieden in de huidige arbeidsmarktsituatie waarbij het zoeken naar (extra) collega's een uitdaging is geworden. Hij vermindert de werkdruk bij het huidige team en zorgt voor een betere work-life balance.

Robot MT. XS, the perfect partner in crime

De apotheekrobot MT.XS is een model met vaste afmetingen en design. Hij biedt jou alle voordelen

van onze state-of-the art technologie en dit met een kort leveringstermijn van min. 6 weken! *

De MT.XS is een geliefde collega bij heel wat apotheken door zijn mooi design en de

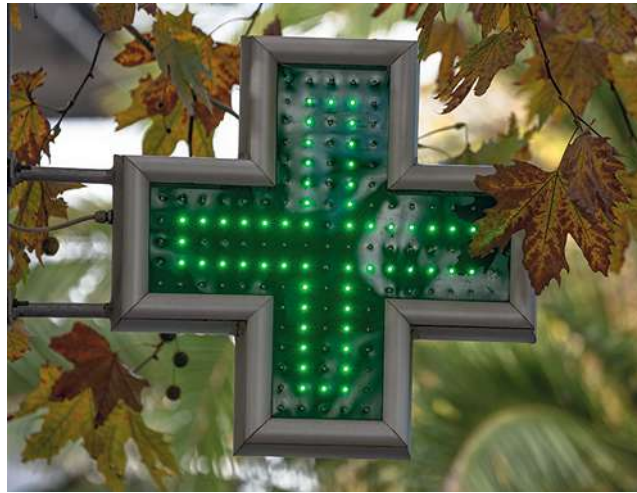

combinatie met onze automatische inlaadmodules en externe muur-automaten.

Wil je binnenkort ook genieten van alle voordelen die onze apotheekrobot biedt?

Contacteer ons en samen zoeken we naar de perfecte oplossing.

** levering mogelijk in 6 weken mits bepaalde voorwaarden*

Een drukke herfst in de apotheek

Vaccinatiecampagnes tegen covid, pneumokokken en griep, het GGG COPD en de externe audit ... Er staan heel wat projecten op stapel voor het einde van het jaar.

DOOR MARTINE VERNONNE

In september starten de vaccinatiecampagnes in de apotheek. De patiënten kunnen er zich laten inenten tegen het SARS-CoV-2 en krijgen advies over vaccinatie tegen pneumokokken. Half oktober start de campagne van griepvaccinatie.

OPSTARTEN GGG COPD

Daarnaast zijn er enkele andere projecten, die nog moeten worden ontwikkeld voor het einde van het jaar, waaronder het GGG (goed gebruik geneesmiddelen) COPD. Nicolas Echement, Franstalig secretaris-generaal van de Algemene Pharmaceutische Bond, geeft tekst en uitleg: “We hopen dat we kunnen starten in november of december. We zijn in gesprek met de verzekeringsinstellingen over het opstarten, de doelpopulatie, inhoud, vergoeding enz. Dat GGG zal gelijken op het GGG astma, maar dan over de specifieke kenmerken van COPD. De apotheker stelt materiaal ter beschikking (eform, ...) en er is ook communicatie met de

bevolking. De gesprekken vorderen goed. Het is niet zoals met het ‘nazicht van de medicatie’ of ‘stopzetting van benzodiazepines’. Dat loopt wat moeilijker.”

Nog een nieuwe dienst, zullen sommigen zeggen, hoewel Echement enkele maanden geleden nog gezegd heeft dat hij de apothekers de tijd zou geven om alle nieuwe, recent toegekende opdrachten te verwerken. “De vraag komt van het terrein. Eigenlijk is het een logisch gevolg van het GGG astma”, zegt hij. “De wens om zo’n GGG voor te stellen aan COPD-patiënten, die het moeilijk hebben met hun behandeling of die meer uitleg nodig hebben dan de uitleg die de arts hun heeft gegeven. Voor apothekers, die al een GGG astma aanboden, is het vergelijkbaar. Het is een andere ziekte, andere behandelingen uiteraard, maar het principe blijft hetzelfde. Het is dus een kwestie van logisch redeneren: een GGG astma aanvullen met een GGG COPD.”

AUDIT 8 CO

Ook voorzien voor september is de verplichting een beroep te doen op een auditeur voor een externe audit van de apotheek. De auditeur zal 20 punten doornemen, die essentieel zijn voor kwaliteitsvol werk in de apotheek. Het is echter nog altijd wachten op de publicatie van dat Koninklijk Besluit. De audit heeft tot doel de werking van de apotheek te schetsen en een actieplan op te stellen in overleg met de apotheker.

Aan Waalse kant is er dan ook nog Proxisanté. Nicolas Echement: “We wachten vol ongeduld op het toekomstige decreet om de eerstelijnszones in Wallonië te definiëren. Dat is een belangrijke aanwinst voor de volksgezondheid. Dat zou er deze legislatuur nog moeten komen. Er is dus wel haast bij.” En uiteraard is 2024 een verkiezingsjaar. “We zijn een memorandum aan het opstellen voor de verschillende politieke partijen”, voegt Nicolas Echement er nog aan toe. **+**

Psychofarmaca: welke risico's lopen uw patiënten ?

Samen zorgen voor een gepast gebruik.

Opleidingen, informatiefiches en -gidsen, aanbevelingen...

Krijg toegang tot recente en betrouwbare professionele informatiebronnen voor een nog grotere expertise en om beter samen te werken voor een bewust gebruik van psychofarmaca.

Zo kunt u uw patiënten nog beter begeleiden.
Ontdek meer op

gebruikvanpsychofarmaca.be

Europese apothekersbonden strijken neer op Belgische bodem

“In Frankrijk nemen apothekers keelwabs af bij keelontsteking. In functie van het resultaat, bacterieel of viraal, verwijzen ze door naar de huisarts of adviseren ze een OTC-geneesmiddel te nemen. Zo dragen apothekers bij tot de volksgezondheid. Dat kan ook bij ons. Essentieel is de complementariteit tussen zorgverleners in de eerste lijn.”

DOOR KAROLIEN VAN DE VELDE FOTO THIERRY STRICKAERT

Van 12 tot 14 juni hielden de Europese apothekersorganisaties, onder de koepel van de PGEU (Pharmaceutical Group of the European Union), hun jaarlijkse bijeenkomst in ons land. Een hoogtepunt voor APB-voorzitter Koen Straetmans (foto), die dit jaar ook president is van de PGEU.

NETWERKEN

Het voorzittend land neemt traditiegetrouw de organisatie op van de jaarlijkse vergadering –naast APB was ook de Orde der Apothekers initiatiefnemer. Op 12 en 13 juni vormde het kasteel

van Genval het decor van de bijeenkomst. Op de laatste dag trok het gezelschap naar Leuven, voor een ontspannend bezoek aan de universiteitsstad, met een knipoog naar de farmacie. Netwerken is dan ook een van de belangrijkste doelstellingen van zo’n driedaagse. Koen Straetmans: “Wat me opviel is de enorme collegialiteit en samenhangigheid tussen de aanwezigen. Ik kreeg vragen over de Belgische aanpak rond medication review, de huisapotheker, vaccinatie,... Het was een uitgelezen moment om problemen en mogelijke oplossingen met elkaar te delen.”

Naast de informele uitwisseling, was er ook tijd voor vergadering en debat. De Annual Conference op 13 juni werd ingeleid door videoboodschappen van minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke en Europees parlamentslid, en apotheker van opleiding, Olivier Chastel. “Minister Vandenbroucke benadrukte in zijn speech zijn erkentelijkheid naar de apothekers toe, zowel tijdens de coronacrisis als erna”, zegt Koen Straetmans. “De minister had lof voor ons aandeel in de vaccinatiecampagnes en werk tijdens de covidcrisis, maar ook daarna bijvoorbeeld met de afbouw van het benzodiazepinegebruik.”

ANTIMICROBIËLE RESISTENTIE

Tijdens de algemene vergadering bespraken de aanwezige organisaties een aantal hete hangijzers uit de Europese politiek. De PGEU heeft bijvoorbeeld een position paper voorgesteld over antimicrobiële resistentie, een belangrijk werkpunt voor de Wereldgezondheidsorganisatie. “In Frankrijk wordt de apotheker momenteel al ingezet voor het afnemen van keelwabs bij keelontsteking. Afhankelijk van het resultaat, bacterieel of viraal, kan de apotheker doorverwijzen naar de huisarts of een aantal over-the-counter middelen adviseren. Dat is opnieuw een concreet voorbeeld van wat apothekers

kunnen bijdragen, ook bij ons, aan de volksgezondheid. Belangrijk daarbij is complementariteit tussen zorgverleners in de eerste lijn”, verduidelijkt Straetmans.

ONBESCHIKBARE GENEESMIDDELEN

De beschikbaarheid van geneesmiddelen is eveneens een gewichtig Europees aandachtspunt. “In een non-paper van minister Vandenbroucke worden drie speerpunten naar voor geschoven: het opzetten van een solidariteitssysteem tussen de verschillende Europese landen, incentives om het productieproces van geneesmiddelen naar Europa te brengen, en het opstellen van een Europese lijst van de meest kritische geneesmiddelen. De PGEU zorgt ervoor dat er rekening wordt gehouden met de standpunten van het apothekersberoep in het Europese besluitvormingsproces – zo staat binnenkort een meeting met Stella Kyriakides, de Eurocommissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid, op

mijn programma. Hopelijk kan zo op korte termijn de vertaalslag naar de praktijk gemaakt worden.”

DATA-UITWISSELING

Het paneldebat was gewijd aan de European Health Data Space Regulation. “We hebben voor digitale gezondheid gekozen omdat het onmogelijk is om de grote vooruitgang te negeren die op EU-niveau wordt geboekt ter bevordering van de digitalisering van de gezondheidszorg. Uiteraard met alle respect voor de Belgische en Europese privacywetgeving ter bescherming van de patiënt”, legt Koen Straetmans uit.

“Bij data-uitwisseling wordt er een onderscheid gemaakt tussen primair datagebruik, de uitwisseling van nominatieve gegevens tussen zorgverleners, en secundair datagebruik, het gebruik van (pseudo)geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk, public health of geneesmiddelenonderzoek. De panelleden bespraken hoe het omarmen van

gezondheidsgegevens de volksgezondheid ten goede kan komen en hoe we ervoor kunnen zorgen dat dit gebeurt op een manier die onze burgers beschermt en respecteert.”

Nick Marly (FOD Volksgezondheid) gaf in dat kader een interessante uiteenzetting over eHealth en het Belgian Integrated Health Record. Sarada Das (secretaris-generaal van het Standing Committee of European Doctors) had het over het belang van gebruiksgemak en vertrouwelijkheid. “Apothekers willen hier hun steentje bijdragen, vooral dan wat primair datagebruik betreft, maar we willen wel ijveren voor een wendbaar en gebruiksvriendelijk systeem. Ook erkenning en financiële tegemoetkoming mogen daarbij niet vergeten worden”, besluit Koen Straetmans.

Volgend jaar trekken de PGEU-leden naar Nederland want dan neemt Aris Prins van de KNMP de voorzittersfakkel over. Alvast iets om naar uit te kijken. ☺

TAURINE POWER

ACTIVEERT HET LICHAAM EN ONTWAAKT DE GEEST⁽¹⁾

Colasmaak

GEEF UW DAGEN... OF AVONDEN EEN BOOST MET TAURINE POWER!

Ideaal tijdens drukke periodes, Taurine Power, rijk aan taurine, levert onmiddellijke energie voor een boost-effect dankzij vitamine C, die in de formule wordt gecombineerd met taurine, cafeïne en L-carnitine.

NIEUW
In gummies
praktisch om overal
mee te nemen !

Bruistabletten

⁽¹⁾Vitamine C draagt bij aan het verminderen van vermoeidheid. Voedingssupplementen. Vraag raad aan uw apotheker. In het kader van een gevarieerde en evenwichtige voeding en een gezonde levenswijze

Nesivine[®]

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL: Nesivine 0,05% sine conservans, neusspray, oplossing

KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING: Nesivine 0,05% sine conservans: 1 ml 0,05% oplossing bevat 0,5 mg oxymetazoline HCl.

FARMACEUTISCHE VORM: Neusspray, oplossing

KLINISCHE GEGEVENS: Therapeutische indicaties: Nesivine is aangewezen voor de symptomatische behandeling van nasale congestie, bv. bij rhinitis acuta, eustachitis of otitis media, en als adjuverende behandeling bij sinusitis.

In eerste instantie wordt aanbevolen om de neus te spoelen met een zoutoplossing. Volgend op de neusspoeling kan bij aanhoudende congestie Nesivine worden gebruikt.

DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING: Nesivine sine conservans bevat geen conserveermiddel. **Dosering:** Nesivine mag gedurende maximaal 5 opeenvolgende dagen worden gebruikt. Tussen elk gebruik van Nesivine moet telkens 5 tot 6 uur verstrijken. **Nesivine 0,05% sine conservans voor volwassenen en kinderen vanaf 7 jaar:** 2 tot 3 maal per dag 1 verstuiving in de neusgaten toepassen. Gewoonlijk volstaat het de neusspray Nesivine 0,05 % slechts 1 maal per dag te gebruiken, indien nodig mag de neusspray toch 2 tot 3 maal per dag gebruikt worden. De maximale toediening is 1 verstuiving per keer en 3 verstuivingen per dag in ieder neusgat. **Wijze van toediening:** Neusspray: Het dopje afnemen, bij het eerste gebruik enkele malen pompen tot een gelijkmatige verstuiving. De verstuiver in het neusgat inbrengen en eenmaal drukken, gelijktijdig door de neus inademen. Na het gebruik de verstuiver reinigen en afsluiten met het dopje (zie 3 afbeeldingen). Bij langdurig of overmatig gebruik bestaat er gevaar voor atrofie van het neusslijmvlies als ook voor sterke reactieve hyperemie wanneer de werking afneemt.

CONTRA INDICATIES: Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor één van de hulpstoffen. Rhinitis sicca, overgevoeligheid voor oxymetazoline en sympathicomimetische amines zijn contra-indicaties, kinderen onder de 7 jaar.

BIJWERKINGEN: Bijwerkingen volgens gegevens uit klinische experimenten zijn weinig frequent en gebaseerd op een klein aantal patiënten. Daarom worden hieronder voorvallen opgesomd die gemeld werden bij de uitgebreide ervaring na het in de handel brengen bij de therapeutische/aanbevolen doses en die beschouwd worden als toe te schrijven aan dit middel. Aangezien de meeste bijwerkingen gebaseerd zijn op

spontane meldingen na het in de handel brengen is een precieze schatting van de frequentie niet mogelijk (frequentie onbekend; kan niet worden geschat op basis van de beschikbare gegevens). Ademhalingsstelsel-, borstkas- en mediastinumaandoeningen: - Nasaal ongemak (branderigheid in de neusmucosa). - Droge neus. - Niezen (vooral bij gevoelige patiënten). - Nadat het effect is uitgewerkt, toegenomen zwelling van de mucosa (reactieve hyperemie). - Epistaxis. Zenuwstelselaandoeningen: - Slaperigheid. - Sedatie. - Hoofdpijn. Hartstoornissen: - Palpaties. - Tachycardie. Bloedvataandoeningen: - Hypertensie. Stoornissen in het immuunsysteem: - Overgevoeligheidsreacties (angio-oedeem, uitslag, pruritis). Psychische stoornissen: - Slapeloosheid. - Rusteloosheid. Algemene aandoeningen en toedieningsplaatsstoornissen: - Vermoeidheid. - Tachyfyxie (geassocieerd met langdurig gebruik of overdosis).

Melding van vermoedelijke bijwerkingen: Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd.

Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen in België te melden via het Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten - Afdeling Vigilantie – Galileel – 5/03 - B-1210 Brussel OF Postbus 97 – B-1000 Brussel - Madou - Website: www.eenbijwerkingmelden.be - e-mail: adr@fagg.be.

HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN: P&G Health Belgium BV/SRL, Temselaan 100, 1853 Strombeek-Bever

NUMMERS VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN: Nesivine 0,05 % sine conservans, neusspray, oplossing: BE272815.

DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST: 12/2021.

Informatie over de rubrieken Bijzondere waarschuwingen en voorzorgen bij gebruik, Interacties, Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding, Beïnvloeding van de rijvaardigheid en het vermogen om machines te bedienen, Overdosering, Farmacologische eigenschappen en Farmaceutische gegevens kan u vinden in de volledige versie van de Samenvatting van de Productkenmerken.

Nesivine®
0,05% sine conservans

Nesivine 0,05% sine conservans : € 8,03

Verlicht je verstopte neus & werkt in op de onderliggende oorzaak^{1,2,3,4,5}

Oxymetazoline

Andere imidazolines, inclusief xylometazoline

Verstopte neus

Tot op heden heeft geen andere vasoconstrictor aangetoond* sneller te werken^{6,7,8}

Verlicht je verstopte neus na 25 seconden^{1,10}

Werken in enkele minuten

Onderliggende oorzaak

Anti-virale & anti-inflammatoire werking^{2,3,4,5,9,11}

Verkort de duur van je verkoudheid met 2 dagen¹⁰**

Geen vergelijkbare gegevens gepubliceerd

*Volgens een indirecte vergelijking van neusdecongestiva, op basis van SKP en andere studies gepubliceerd over patiënten met een verkoudheid/acute rhinitis. ** in vergelijking tot een fysiologische zoutoplossing. 1. Reinecke S. and Tschaikin M. Investigation of the Effect of Oxymetazoline on the Duration of Rhinitis. Results of a placebo-controlled double-blind study in patients with acute rhinitis. MMW Fortschr Med 2005; 147 Suppl3: 113-118. 2. Koelsch S., Tschaikin M., Sacher F. Anti-Rhinovirus-specific Activity of the Alpha-sympathomimetic Oxymetazoline. Arzneimittel-Forschung (Drug Research) 2007; 57(7): 475-482. 3. Tuettenberg A., Koelsch S., Knop J., Jonuleit H. Oxymetazoline modulates proinflammatory cytokines and the T-cell stimulatory capacity of dendritic cells. Experimental Dermatology 2007; 16: 171-178. 4. Beck-Speier I., Dayal N., Karg E., et al. Oxymetazoline Inhibits Proinflammatory Reactions: Effect on Arachidonic Acid-Derived Metabolites. The Journal of Pharmacology and experimental therapeutics 2006; 361: 843-851. 5. Beck-Speier I., Oswald B., Maier K.L., et al. Oxymetazoline Inhibits and Resolves Inflammatory Reactions in Human Neutrophils. J. Pharmacol Sci 2009; 110: 276-284. 6. Kishore A., Blake L., Wang C., Ba S., Gross G. Evaluating the Effect of Sinex® (0.05% Oxymetazoline) Nasal Spray on Reduction of Nasal Congestion using Computational Fluid Dynamics. J Biomech Eng. 2015 Aug; 137(8):081011. 7. Eccles R., Eriksson M., Garreffa S., et al. The nasal decongestant effect of xylometazoline in the common cold. Am J Rhinol 2008; 22: 491-496. 8. Naphazoline Monograph for Professionals - Drugs.com. Document Number REF-13566. 9. Koelsch S., Tschaikin M., Sacher F. Anti-Rhinovirus-specific Activity of the Alphasymphathomimetic Oxymetazoline. Arzneimittel-Forschung (Drug Research) 2007; 57(7): 475-482. 10. SKP Nesivine 07/2021. 11. SKP Nesivine 07/2021: 5.1 Farmacodynamische eigenschappen: In vitro werd aangetoond dat oxymetazoline antivirale eigenschappen en anti-inflammatoire eigenschappen heeft.

FAGG voert **online** **risicoanalyse** in

Apothekers kunnen tegenwoordig terecht op het webportaal van het FAGG voor alle informatie en uitwisseling van documenten omtrent inspecties. Nieuw is dat de publiek toegankelijke apotheken om de drie jaar een formulier over risicoanalyse moeten invullen.

DOOR **WOUTER COLSON**

De apotheek van vandaag is niet meer de apotheek van 20 jaar geleden. Nieuwe activiteiten zoals de individuele medicatievoorbereiding voor woonzorgcentra brengen ook nieuwe

risico's mee. "We moeten ons controlebeleid daaraan aanpassen. We moeten de middelen en mankracht waarover we beschikken gericht inzetten", dat vertelt Ethel Mertens, directeur-generaal van het DG Inspectie.

GERICHTER INSPECTEREN

"Rond deze tijd verschijnt ook een KB dat maakt dat de titularis van een officina-apotheek iedere drie jaar een formulier rond risicoanalyse moet invullen en dat jaarlijks moet bevestigen

verandert van naam en wordt

DEZELFDE SAMENSTELLING, DEZELFDE DOELTREFFENDHEID

NAN Complete 0-12 maanden, in geval van constipatie, kolieken en regurgitaties

Een unieke combinatie van ingrediënten

Prebiotica GOS/FOS
die de consistentie van
de stoelgang verbeteren.⁴

Low lactose 67%
vermindert krampen en kolieken.

Magnesium
verbetert constipatie.⁷

Aanzienlijke
verbetering van
de spijsverterings-
problemen
87%
bij van de baby's*

Aardappelzetmeel
verhoogt de viscositeit om
regurgitaties te verminderen.^{1,2}

Partieel wei-hydrolysaat
vermindert regurgitaties door
de maaglediging te versnellen.

L. reuteri
vermindert regurgitaties,
constipatie en kolieken.^{3,5,6}

**Wetenschappelijk bewezen
snel effect (3-7 dagen)**

1. Marini et al. Effects of a dietary and environmental program on the incidence of allergy symptoms in high risk infants. Acta paed suppl 1996; 2. Ekl et al. Improved general health status in an unselected infant population. ZUFF program. Eur J Nutr 2000 3. Indrio et al. L. reuteri accelerates gastric emptying and improves regurgitation in infants. Eur J Clin Invest 2010 4. Vivavakin et al. Effect of a whey-predominant starter formula containing LCPUFAs and oligosaccharides (FOS/GOS) on Glcomf in infants. Asia Poe J Clin Nutr 2010; 19(4):473-80 5. Harb et al. Systematic review and meta-analysis confirm effectiveness of L. reuteri for infantile colic. J Pediatr Gastroenterol Nutr 2016 6. Coccorullo et al. L. reuteri DSM 17938 in infants with chronic constipation: a double-blind, randomized, placebo-controlled study J Pediatr 2010; 157:598-602 7. Infante et al. Modification of stool's water content in constipated infants: management with an adapted infant formula Nutr J 2011; 10:55-8

* Supplementatie met L. reuteri, homeopathie Mama Natura, lactulose, Omeprazole, Glycerine (ontvangen tijdens het onderzoek voor een deel van de bestudeerde populatie. Geen significant verschil met de groep die alleen NAN Complete Comfort kreeg).

Dit document is voorbehouden voor gezondheidsspecialisten.

Belangrijke informatie voor (para)medici: de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft aanbevolen om zwangere vrouwen en moeders van zuigelingen te informeren over de voordelen en de superioriteit van borstvoeding. In het bijzonder dat borstvoeding de beste voeding is en de beste bescherming tegen ziektes biedt. Moeders moeten ook begeleid worden met de voorbereiding op en de verzetting van borstvoeding, met de nadruk op het belang van de kwaliteit van hun eigen voeding tijdens de zwangerschap en na de geboorte. Onnodige introductie van gedeeltelijke flesvoeding of andere voedingsmiddelen of dranken zou ontmoedigd moeten worden omdat het een negatieve invloed op borstvoeding kan hebben. Bovendien moeten moeders gewaarschuwd worden dat zij niet terug kunnen komen op hun beslissing om geen borstvoeding meer te geven. Voordat een moeder besluit om flesvoeding te geven, zou ze geadviseerd moeten worden over de sociale en financiële gevolgen van haar beslissing, bijvoorbeeld als een baby exclusief flesvoeding krijgt, dan is meer dan 450 gram per week nodig, dus de familiale omstandigheden en de kosten moeten in overweging worden genomen. Moeders moeten eraan herinnerd worden dat borstvoeding niet alleen de beste voeding, maar ook de meest economische voeding is. Wanneer toch wordt besloten om flesvoeding te geven is het belangrijk om de juiste instructies mee te geven omtrent het gebruik van deze voeding en erop te wijzen dat ongekookt water, niet gesteriliseerde zuigflessen of een onjuiste bereiding de baby ziek kan maken. Met vriendelijke groeten, Nestlé Babyvoeding. VU: S. Alexander, Nestlé Belgilux SA/NV, Rue de Birminghamstraat 221 - 1070 Bruxelles/Brussel, BCE/KBO 0402.231.383. PID3191 - September 2023.

of aanpassen wanneer nodig. Dat document staat in de apothekersmodule van ons webportaal. Het bevat de 18 vragen die in het KB zijn vervat”, vult Alain Denis (inspecteur van de afdeling Aflevering) aan.

“We willen bijvoorbeeld weten of een apotheek ook op het internet aanwezig is, of ze geneesmiddelen levert aan instellingen, aan hoeveel bewoners in die instellingen, of er officinale en magistrale bereidingen – en hoeveel – in de apotheek plaatsvinden, hoeveel daarvan aan haar is uitbesteed, hoeveel apothekers en assistenten een apotheek telt, welke activiteiten met medische hulpmiddelen de apotheek aanbiedt. De antwoorden op die vragen, gecombineerd met andere elementen, bepalen mee het risiconiveau voor een bepaalde apotheek.” Voor vele apothekers zal het invullen van dit formulier de eerste kennismaking met het webportaal van het FAGG zijn.

Mertens: “Dat een apotheek in een hoge risicocategorie zit, wil zeker niet zeggen dat ze mindere kwaliteit zou bieden. Maar we willen ons er toch wat sneller van vergewissen dat alles goed loopt. De sector heeft zelf ook een systeem van autocontrole ontwikkeld waarin zij sterk inzet op de kwaliteit van de farmaceutische zorg. Deelname aan die autocontroles wordt al lang vereist in de gids voor de goede officinale farmaceutische praktijken, maar wettelijk waren de praktische aspecten onvoldoende geregeld. Ook dat verandert nu. Officina-apotheken moeten om de vier jaar deelnemen aan een externe audit. Ook de deelname aan het programma autocontrole op de officinale en magistrale bereidingen die de

Ethel Mertens

‘De titularis zal er elk jaar aan herinnerd worden dat hij het formulier van zijn apotheek moet nakijken en de informatie moet bevestigen of eventueel updaten’ – Alain Denis

sector zelf organiseert, moedigen we sterk aan en speelt mee in de risicobepaling. De autocontrole wordt bevraagd in het webformulier. Onze boodschap is dat hoe meer maatregelen apothekers nemen om zelf over de kwaliteit te waken, hoe minder vaak we hen zullen inspecteren.”

“De antwoorden gegeven in het formulier voor de risicoanalyse zijn niet de enige elementen die bepalen hoe snel we opnieuw bij een apotheek zullen langsgaan. Ook de voorgeschiedenis van de apotheek speelt mee. Welke inspecties vonden al plaats en wat waren de bevindingen? Hoe gingen ze daarbij om met het correctief en preventief actieplan (CAPA-plan)? Hoe lang geleden vond intussen de laatste inspectie plaats? Al die elementen spelen een rol.”

COACHING

Mertens: “We willen ook wel het misverstand vermijden dat een apotheek waar weinig als risicovol beschouwde activiteiten plaatsvinden, helemaal geen inspectie moet verwachten. Er is nu sowieso een minimale controle. De

titularis van de apotheek moet elke drie jaar het formulier voor de risicoanalyse invullen. Wanneer een apotheek dat niet of verkeerd invult, zullen we dat zeker niet door de vingers zien. De wet voorziet daarvoor in sancties.”

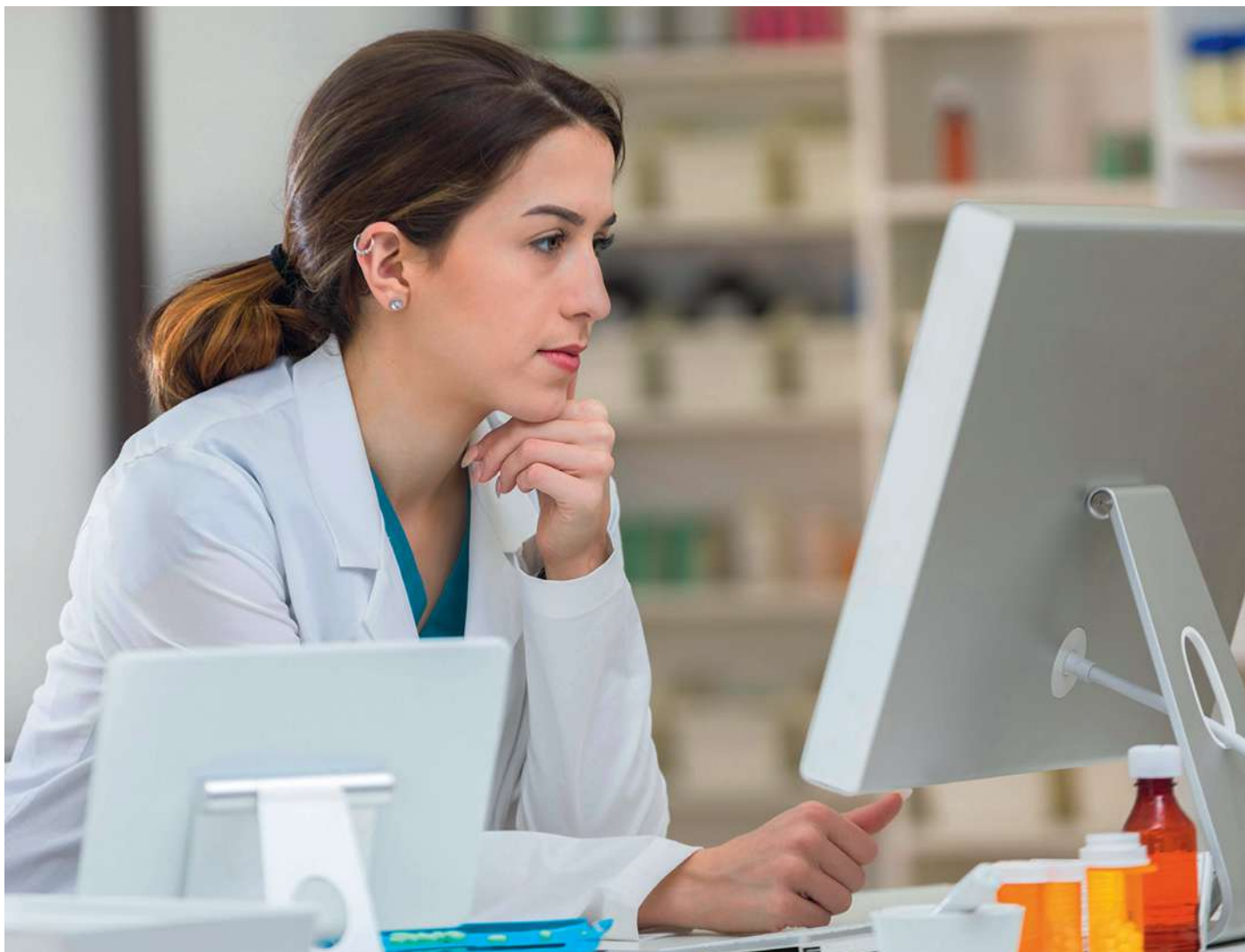
Denis: “De titularis zal er elk jaar aan herinnerd worden dat hij het formulier van zijn apotheek moet nakijken en de informatie moet bevestigen of eventueel updaten. Elke drie jaar wordt het formulier weer blanco gemaakt en moeten de vragen opnieuw beantwoord worden.”

“De externe audits gebeuren door apothekers die daarvoor een opleiding hebben gevolgd, georganiseerd door de sector zelf. Je moet hen zien als coaches, zij hebben geen controlebevoegdheid maar kunnen verbeterpunten opsporen en met de titularis nagaan hoe de knelpunten worden opgelost. De auditrapporten moeten in de apotheek blijven liggen zodat onze inspecteurs kunnen verifiëren dat de autocontrole plaatsvindt.”

ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING

Mertens: “Met ons webportaal willen we het leven van de apothekers ook vereenvoudigen. Ze hebben al zoveel administratie. Op ons webportaal vindt de titularis veel gegevens over zijn apotheek waarover het FAGG beschikt terug – deze uit het kadaster en van het eHealth-platform –, vroegere inspectieverslagen met de bijhorende CAPA-plannen, ... We passen het ‘only-once’-principe toe. Wanneer een gegeven is ingevoerd, moet dat niet nog eens opnieuw worden opgevraagd.

Denis: “Het webportaal is beveiligd. Zo kan het platform gebruikt worden om veilig documenten uit te wisselen, bijvoorbeeld bij thematische bevestigingen of in het kader van een gerechtelijk onderzoek. Informatie kan dan veilig over de website worden doorgegeven. Dat is sneller dan met de post, en in tegenstelling tot e-mail heel goed beschermd.”

Adieu papieren verdovingsbonnen, enter Narcoreg

Sinds 1 september zijn papieren verdovingsbonnen uit het 'apothekersbeeld' verdwenen. In de plaats is er nu de online applicatie narcoreg.be. Het FAGG wil daarmee de administratieve last voor alle betrokken partijen verminderen.

DOOR EMILY NAZIONALE

VICKS

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL: Vicks Droge Hoest, 1,33mg/ml, siroop. **KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING:** 1,33mg dextromethorfan hydrobromide per ml. **FARMACEUTISCHE VORM:** Siroop. **THERAPEUTISCHE INDICATIES:** Symptomatische behandeling van niet-productieve hinderlijke kriebelhoest. **DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING:** Dosering: De behandeling dient zo kort mogelijk te zijn (maximum 4 tot 5 dagen). Als de hoest langer dan 4 tot 5 dagen aanhoudt, moet de klinische situatie van de patiënt opnieuw geëvalueerd worden door een arts. Volwassenen en kinderen boven de 12 jaar: 15ml (20mg dextromethorfan HBr) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 22,5ml (30mg dextromethorfan HBr) per inname en maximaal 90ml (120mg dextromethorfan HBr) per 24 uur. Kinderen beneden de 12 jaar: Dit geneesmiddel mag niet, tenzij op doktersadvies, aan kinderen beneden de 12 jaar toegediend worden. Wijze van toediening: Vicks Droge Hoest is bestemd voor orale toediening. Bijgevoegde doseerbeker gebruiken. Goed schudden voor gebruik. **CONTRA-INDICATIES:** Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor een van de hulpstoffen. Astmatische hoest of ademhalingsinsufficiëntie ongeacht de graad ervan (omwille van het onderdrukkend effect op de ademhalingscentra en de noodzaak tot behoud van het ophoesten) teneinde bronchusobstructie te voorkomen. Ernstige leverinsufficiëntie. Patiënten die gelijktijdig behandeld worden met antidepressiva van het type M.A.O.-remmers (Mono Amine Oxidase-remmers) en tot 2 weken na het stoppen van de behandeling. Patiënten met zeldzame erfelijke aandoeningen als fructose-intolerantie, glucosegalactose malabsorptie of sucrase-isomaltase insufficiëntie dienen dit geneesmiddel niet te gebruiken. **BIJWERKINGEN:** Immuunsysteemaandoeningen: anafylaxis. Psychische stoornissen: mentale verwardheid en excitatie. Door dextromethorfan geïnduceerde psychotische en manische symptomen of visuele hallucinaties werden gemeld bij het overmatig gebruik en misbruik van dextromethorfan. Zenuwstelselaandoeningen: slaperigheid, duizeligheid. Oogaandoeningen: mydriasis. Ademhalingsstelsel-, borstkas- en mediastinumaandoeningen: bronchospasme. Maagdarmsstelselaandoeningen: nausea, braken, diarree, constipatie. Huid- en onderhuidaandoeningen: huiduitslag, jeuk, urticaria, angio-oedeem, erythema fixatum. Melding van vermoedelijke bijwerkingen: Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd. Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen in België te melden via het Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten - Afdeling Vigilantie – Galileelaan 5/03 - B-1210 Brussel OF Postbus 97 – B-1000 Brussel - Madou - Website: www.eenbijwerkingmelden.be - e-mail: adr@fagg.be. **HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** P&G Health Belgium BV/SRL, Temselaan 100, B-1853 Strombeek-Bever, België. **NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** BE172952. **AFLEVERINGSWIJZE:** Vrije aflevering. **DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST:** 03/2021

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL: Vicks Slijmhoest, 13,33 mg/ml, siroop. **KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING:** 13,33 mg guaifenesine per ml. **FARMACEUTISCHE VORM:** Siroop. **THERAPEUTISCHE INDICATIES:** Symptomatische behandeling van recente aandoeningen van de luchtwegen gepaard gaand met expectoratieproblemen. **DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING:** Dosering: Volwassenen: 15ml (200mg guaifenesine) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 30ml (400mg guaifenesine) per inname en niet meer dan 120ml (1600mg guaifenesine) per 24 uur. Pediatrische patiënten: Kinderen beneden 6 jaar: Vicks Slijmhoest is gecontra-indiceerd voor gebruik bij kinderen jonger dan 6 jaar. Kinderen van 6 tot 12 jaar: 10ml (133mg guaifenesine) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 15ml (200mg guaifenesine) per inname en niet meer dan 60ml (800mg guaifenesine) per 24 uur. Kinderen boven de 12 jaar: 15ml (200mg guaifenesine) 3 tot 4 maal per dag. Niet meer dan 30ml (400mg guaifenesine) per inname en niet meer dan 120ml (1600mg guaifenesine) per 24 uur. Wijze van toediening: Vicks Slijmhoest is bestemd voor oraal gebruik. Bijgevoegde doseerbeker gebruiken. Goed schudden voor gebruik. De behandeling dient zo kort mogelijk te zijn (maximaal enkele dagen). Indien de symptomen na 5 dagen aanhouden, uw arts raadplegen. **CONTRA-INDICATIES:** Overgevoeligheid voor de werkzame stof of voor een van de hulpstoffen. Patiënten die aan porphyria lijden. Kinderen beneden de 6 jaar. **BIJWERKINGEN:** Maagdarmsstelselaandoeningen: constipatie, misselijkheid en braken. Zenuwstelselaandoeningen: mogelijk duizeligheid en lichte slaperigheid, hoofdpijn. Melding van vermoedelijke bijwerkingen: Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd. Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen te melden in België via het Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten - Afdeling Vigilantie - Galileelaan 5/03 - B-1210 Brussel OF Postbus 97 B-1000 Brussel Madou - Website: www.eenbijwerkingmelden.be; email: adr@fagg.be. **HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** P&G Health Belgium BV/SRL, Temselaan 100, B-1853 Strombeek-Bever, België. **NUMMER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:** BE172961. **AFLEVERINGSWIJZE:** Vrije aflevering. **DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST:** 04/2021

VICKS DROGE HOEST: € 7,28

VICKS SLIJMHOEST: € 7,28

Droge Hoest Siroop

**DEXTROMETHORFAN
HYDROBROMIDE**

Verlicht droge hoest tot 6 uur.⁴

Slijmhoest Siroop

GUAIFENESINE

Bevordert de expectoratie.⁵

**Vicks HOESTSIROPEN overbruggen de
therapeutische kloof¹ tot de actieve
ingrediënten beginnen te werken.**

1. Braga, PC. The many coughs of the common cold. International Pharmacy Journal, 1994; Volume 8 (Suppl II): 10-23.

2. SKP Vicks Droge hoest 03/2021 : 5.1 Farmacodynamische eigenschappen

3. SKP Vicks Slijmhoest 04/2021 : 5.1 Farmacodynamische eigenschappen

4. SKP Vicks Droge hoest 03/2021

5. SKP Vicks Slijmhoest 04/2021

In België moet elke levering of ontvangst van verdovende middelen en psychotrope stoffen worden gemeld aan het FAGG (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten). Als nationale bevoegde autoriteit levert het FAGG de vergunningen af aan wie op een legale manier activiteiten met verdovende middelen of psychotrope stoffen wil uitoefenen. Het rapporteert ook over de beoogde activiteiten aan de Verenigde Naties.

Voorheen –voor 1 september 2023– gebeurde de levering of ontvangst van verdovende middelen en psychotrope stoffen via papieren ‘verdoovingsbonnen’. Dat ging als volgt: een verdoovingsbon is in feite een bestelbon, wat inhoudt dat de apotheker deze invulde, gedateerd en gehandtekend moest bezorgen aan de groothandelaar/leverancier. Deze vulde op zijn beurt de datum van levering in op de bon en tekende die, waarna een doorslag meeging met de bestelling.

Een administratief omslachtige procedure, zegt Philippe De Buck (afdelingshoofd Vergunningen FAGG), waarbij apotheker dan wel groothandelaar/leverancier in het verleden al eens vergat om de bon in te vullen. “Daarnaast was het voor ons arbeidsintensief en tijdrovend om op deze manier relevante informatie uit de bonnetjes te extraheren. Om een idee te geven: tot voor kort werden er in ons land jaarlijks zo’n 600.000 verdoovingsbonnen opgesteld.”

NOTIFICATIEPLICHT

Het digitaliseren van de procedure leek zodoende voor de hand liggend. De ‘oude’ manier van werken met bestelbons veronderstelde overigens ook telkens de aankoop en het gebruik van carbonpapier.

“We hebben de procedure niet alleen administratief vereenvoudigd, we zijn nog een stapje verder gegaan.” Philippe De Buck verduidelijkt: “Een digitaal systeem van bestelbons zou ook digitale handtekeningen vereisen. Dit is echter vrij complex en zou minder gebruiksvriendelijk zijn.”

“Daarom hebben we de bestelbon tout court ‘vervangen’ door een notificatie-

plicht aan het FAGG telkens er een aan- of verkoop gedaan wordt van verdovende middelen en psychotrope stoffen. Via de applicatie narcoreg.be laten apotheker en leverancier/groothandelaar weten welke stof en welke hoeveelheid zij aangekocht dan wel verkocht hebben, op welke dag en bij of aan wie. Zo behouden we als FAGG het overzicht op wat er verhandeld wordt aan verdovende middelen en psychotrope stoffen, maar vallen de lasten met de papieren bestelbons weg.”

‘We hebben de papieren bestelbon tout court ‘vervangen’ door een notificatieplicht aan het FAGG telkens er een aan- of verkoop gedaan wordt van verdovende middelen en psychotrope stoffen’ - Philippe De Buck

Het aantal ongewone hoeveelheden verdovende middelen en psychotrope stoffen dat in België verhandeld wordt, is overigens klein, zegt De Buck. “In die gevallen kan het gaan om bv. een verslavingsproblematiek, het systeem laat ons dan toe om zo’n situatie te detecteren en na te gaan of er effectief een probleem is, dan wel een logische verklaring bestaat.”

DRIE SNELHEDEN

Er zijn drie ‘snelheden’ om met dit nieuwe systeem te werken, licht Philippe De Buck toe.

“De ‘eerste versnelling’ is een webinterface waarbij de apotheker of groothandelaar inlogt met zijn eID en kan ingeven wat hij aangekocht dan wel verkocht heeft. Dit is een goede oplossing voor iemand die weinig aankoopt of verkoopt.”

“In de tweede versnelling werk je opnieuw met een webinterface, maar in plaats van elke transactie apart in te vullen kan er een CSV-bestand geupload worden dat gegenereerd wordt door de software van apotheker of groothandelaar. Deze versnelling zou bv.

gebruikt kunnen worden door ziekenhuisapothekers.”

In de derde versnelling tot slot is er sprake van een volledige integratie en weten de softwaresystemen van de betrokken partijen hoe en wanneer ze met elkaar moeten communiceren. Philippe De Buck: “Een groothandelaar of apotheker die in zijn eigen software bijvoorbeeld een aankoop registreert zou dan geen extra handeling meer moeten doen. Vooral gebruikers met veel transacties zoals groothandelaars zullen vlug het voordeel

zien om hun softwarepakket aan te passen. Die softwarepakketten verwerken de bestellingen van de apotheken namelijk volautomatisch, het is dan ook logisch dat een volledige integratie van Narcoreg in die systemen veel efficiënter is dan manuele stappen over te houden in het proces.”

Volgens De Buck zal het gros van de apothekers in België in eerste instantie voor de eerste of tweede versnelling opteren omdat automatische communicatie (versnelling nr. 3) aanpassingen vereist op vlak van softwarepakketten. “We hopen dat ook de leveranciers van de software voor apothekers voldoende vraag uit het veld ontvangen om dit hoog op hun prioriteitenlijstje te zetten.” ➡

III [Narcoreg.be](https://narcoreg.be).

Uw financiële gezondheid bezorgt óns een **glimlach**

Globaal nettorendement toegekend aan
onze leden voor 2022: **4,50%***

Voor uw sociale voordelen RIZIV, uw pensioenoplossingen en uw verzekeringen: Amonis is de exclusieve partner voor uw financiële gezondheid. Als not for profit bedrijf -zonder te vergoeden aandeelhouders- komt het rendement van Amonis enkel ten goede aan haar leden. We zijn er trots op dat we in 2023 een basisinterest van **1,2%** kunnen aanhouden, eventueel vermeerderd met een winstdeelname. Voor 2022 kunnen we **4,50%** globaal nettorendement aanbieden aan onze leden.*

Meer info via **0800 96 119** of op **amonis.be**

*Rendementen uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

Amonis

*uw toekomst verdient
een expert*

In de apotheek en het laboratorium

Een jong sportief meisje start haar universitaire opleiding in Texas met een studiebeurs voor tennis, eindigt met een doctoraat over een stollingstest aan de Universiteit van Namen en neemt daarbovenop een apotheek over in de streek van Charleroi Het ongewone parcours van Laure Morimont.

DOOR MARTINE VERNONNE FOTO'S THIERRY STRICKAERT

Na een studiebeurs van één jaar in de Verenigde Staten bent u gestart met studies farmacie aan de Universiteit van Namen

Laure Morimont: Ik wist toen nog niet of ik in een apotheek, in een ziekenhuis of ergens anders zou willen werken. Tijdens mijn stages heb ik verschillende domeinen uitgeprobeerd en uiteindelijk beslist dat ik apothekeres wou worden. Gedurende mijn master heb ik een onderzoeksstage van een maand gedaan in Benin. Daar realiseerde ik me dat ik graag aan onderzoek doe, en ging ik van start met een thesis over malaria en de technieken voor bepaling van artemisinine, een van de belangrijkste behandelingen in sub-Saharisch Afrika. Na mijn master heb ik een voorstel gekregen voor een doctoraat aan de UCLouvain over dat project, maar ik gaf de voorkeur aan de Universiteit van Namen omdat ik uit Namen afkomstig ben, omdat ik er graag gestudeerd heb en omdat ik altijd erg tevreden ben geweest over de toegankelijkheid van de hoogleraars. Aanvankelijk wilde ik onderzoek verrichten over malaria, maar de afdeling farmacie van de UNamur is gespecialiseerd in trombose, hemostase en hart- en vaat-aandoeningen.

Het eerste jaar van mijn doctoraat kreeg ik een voorstel voor een project, in samenwerking met de afdeling fysica, om de immunoturbidimetrische technieken te verbeteren met behulp van nanopar-

tikels van goud. Helaas is dat niet doorgegaan. Datzelfde jaar opende het Waals Gewest een doctoraatsprogramma in de bedrijfswereld, een samenwerking tussen een universiteit en een bedrijf. We dienden een onderzoeksproject in over een stollingstest ontwikkeld door QUALIblood, waarvan de CEO, Jonathan Doux fils, ook professor is aan het departement Farmacie van de UNamur. Deze spin-off is een dienstverlenend bedrijf dat voornamelijk hemostasetests aanbiedt. Na de covidpandemie diversifieerde QUALIblood zijn toepassingsgebied door tests te ontwikkelen voor onder meer de bepaling van pro-inflammatoire cytokines en antilichamen.

'We willen met deze test het tromboserisico bij het gebruik van de anticonceptiepil stratificeren'

Mijn doctoraat richtte zich op de ontwikkeling van een stollingstest, de ETP-gebaseerde APC-resistentietest, om vast te stellen of een meisje in aanmerking komt voor de anticonceptiepil op basis van haar individuele tromboserisico. Het principe van deze test dateert van meer dan twintig jaar geleden, maar raakte al snel in

onbruik door een gebrek aan standaardisering. Nadat het project was aanvaard door het Waalse Gewest, kregen we een financiering voor vier jaar, waarbij ik twee derde van mijn tijd besteedde aan mijn onderzoek en het resterende derde aan werken in het bedrijf.

STANDAARDISERING

Wat hield uw onderzoeksproject in?

Wanneer farmaceutische bedrijven een anticonceptiepil ontwikkelen, zijn ze, gezien het bekende cardiovasculaire risico, verplicht om tijdens klinische studies hemostasetests uit te voeren, waaronder de beroemde APC-resistentietest op basis van ETP. Eén bedrijf benaderde QUALIblood om deze test uit te voeren. Toen realiseerden we ons de waarde van deze test en de problemen ervan, aangezien hij niet gestandaardiseerd was. Het resultaat moet tussen 0 en 10 liggen en gezien het gebrek aan standaardisering had een waarde van 7 niet in elk laboratorium dezelfde betekenis. QUALIblood besloot daarom de methode te valideren om gestandaardiseerde en geharmoniseerde resultaten te verkrijgen.

Na validering van de methode hebben we de reproduceerbaarheid van de test onderzocht. Daarvoor werkten we samen met twee externa laboratoria, namelijk de UNamur en een laboratorium in Frankrijk. In elk laboratorium hebben we iemand opgeleid. We hebben ze dan 60 stalen gestuurd (elk lab heeft

dezelfde stalen gekregen) en de resultaten van de twee externa laboratoria en dat van QUALIblood vergeleken. De resultaten waren concordant.

Momenteel werken we aan een derde stap: implementering van de methode in een automatisch analysetoestel zodat de test gemakkelijker kan worden uitgevoerd in ziekenhuizen. Momenteel zijn we in gesprek met een bedrijf om gebruiksklare reagentia te leveren, waarmee het toestel dan de test kan uitvoeren.

VOORSPELLENDE WAARDE

Dat was het eerste deel van het project, een analytisch en technisch deel. Het tweede deel was meer klinisch gericht.

Inderdaad, het was voor ons duidelijk dat de test niet enkel interessant is voor de industrie, maar mogelijk ook voor artsen, meer bepaald om na te gaan of ze een jong meisje de contraceptieve pil mogen voorschrijven. We moesten dus bewijzen dat de test het risico op trombose kan voorspellen. Als een gynaecoloog of een huisarts een anamnese afneemt om na te gaan of hij de pil mag voorschrijven, baseert hij zich op gegevens zoals leeftijd, bmi, rookgedrag, een familiale voorgeschiedenis van tromboembolie en de oorzaak van de tromboembolie. Op grond van die informatie kan hij eventueel een genetische mutatie vermoeden (zoals factor V Leiden). Maar zo kan je niet alle meisjes die risico lopen opsporen, met een automatische test wel. Aan de universiteit neemt de afdeling Farmacie bloed af bij studenten voor wetenschappelijk onderzoek. Zo hebben we de jonge meisjes getest, die zich vrijwillig hadden aangemeld. We hebben ze gevraagd welke contraceptieve pil ze innamen, en hebben een risicoevaluatiemodel opgesteld. Conclusie was dat de resultaten van de test goed correleerden met het risico op trombose in epidemiologische studies.

U probeert nu die test te promoten?

Inderdaad, sinds anderhalf jaar presenteren we ons onderzoek op nationale en internationale congressen over trombose en hemostase en op gynaecologische congressen. We proberen ook jonge meisjes te overtuigen om onze test te laten uitvoeren.

Samen met de afdeling Psychologie van de Universiteit van Namen zouden we graag een enquête starten over de perceptie van patiënten en gezondheidswerkers (huisartsen en gynaecologen). We horen immers van bepaalde artsen dat ze tegen de test zijn omdat ze denken dat het meisjes bang zal maken. Wij delen die mening uiteraard helemaal niet. Als ik met jonge meisjes spreek, zijn ze liever op de hoogte van een mogelijk risico. Misschien is dat beangstigend, maar volgens mij is dat makkelijk op te vangen.

WANTROUWEN

Wat zijn de reacties als u de test presenteert op congressen?

De meningen zijn verdeeld. Misschien moet de overheid tussenkomen om onze bevindingen meer gewicht te geven. Deskundigen en gynaecologen lijken de nieuwe pillen op basis van estradiol en estetrol te beschouwen als pillen met hetzelfde risico als de tweede en derde generatie pillen op basis van ethinylestradiol. Ze zijn van mening dat als een patiënte wordt getest en risico blijkt te lopen, ze geen enkele pil meer mag innemen. Maar dat is helemaal niet wat we willen, we willen dit risico stratificeren: we willen een jong meisje met een volledig normaal resultaat kunnen vertellen dat ze elke pil kan innemen en dat het risico dat ze neemt niet groter is dan het voordeel dat het zal opleveren. Aan de andere kant, als haar risico op de grens ligt, kunnen we voorstellen dat ze kiest voor een pil op basis van estradiol of estetrol, met minder invloed op de bloedstolling, en kunnen we de situatie drie maanden later beoordelen. Op die manier vermijden we dat we een directe contra-indicatie geven voor de pil, die nog steeds de gemakkelijkste en over het algemeen de best verdragen anti-

conceptiemethode is voor een jonge vrouw. Veel gynaecologen begrijpen dit maar moeilijk, ook al bestaan de alternatieven (estradiol en estetrol) wel degelijk.

U wil ook een partnerschap uitbouwen met ziekenhuizen en laboratoria opdat ze de test zouden toevoegen aan hun panel.

Ja. Momenteel voert QUALIblood de tests uit. Het is de bedoeling toestellen in andere laboratoria te installeren zodat de ziekenhuizen de test zelf zouden kunnen uitvoeren.

U hebt uw thesis in juni verdedigd. In juli heeft de Universiteit van Namen in een persmededeling aangekondigd dat de test ter beschikking zal worden gesteld van de zorgverleners. Is daarmee het enthousiasme toegenomen?

Ja, we krijgen nu aanvragen van huisartsen en zelfs van patiënten. Het CHC MontLégia, waarmee we samenwerken, heeft ons gemeld dat het aantal vragen toeneemt. Een aantal artsen, gynaecologen en patiënten is er blijkbaar voor gewonnen.

Hoe verloopt de 'ETP-based APC resistance'-test?

We werken met plaatjesarm plasma. Je moet het bloed dus tweemaal centrifugeren bij 1.500 tot 2.500 G gedurende 15 minuten. We vragen het laboratorium de stalen in te vriezen bij -80°C en ze zo te versturen. Het is geen routine-test, waarvan je het resultaat al na enkele minuten kent. Het gaat om een globale stollings-test, m.a.w. een test, die alle factoren die meespelen in de stollingscascade, weerspiegelt. De test duurt een veertigtal minuten, en daar moet je dan nog de voorafgaande behandeling aan toevoegen. Het is geen diagnostische, maar een preventieve test. We proberen het resultaat door te geven binnen de vijf à tien werkdagen.

MENOPAUSE, KANKER, IVF...

Zijn er nog andere toepassingen?

We werken er nog hard aan, maar de test kan gebruikt worden bij vrouwen in de menopauze die met hormoonsubstitutie willen beginnen. Het menopauzeproject is in een vergevorderd stadium – nieuwe behandelingen worden onderzocht en QUALIblood neemt daaraan deel. We hebben al gepubliceerd over resistentie tegen geactiveerd proteïne C en over trombinegeneratie bij vrouwen in de menopauze.

Het is ook getest bij vrouwen met oestrogenafhankelijke borstkanker die tamoxifen nemen, wat ook een selectieve oestrogenreceptormodulator is. De test zou ook interessant kunnen zijn bij alles wat met hormonen te maken heeft: bijvoorbeeld bij transgenders die hormoonbehandelingen ondergaan of bij patiënten die ivf krijgen en waarbij er hyperstimulatie is vóór de bevruchting.

Deze test biedt ook mogelijkheden tijdens de zwangerschap, een periode waarin de stolling wordt beïnvloed. Recent startte een klinische studie bij de UNamur om te zien hoe de parameters evolueren en om referentiebereiken vast te stellen voor elk trimester van de zwangerschap. Ongeveer 200 zwangere vrouwen zullen worden gerekruteerd en gevolgd tot na hun bevalling. Het doel is om deze test op te nemen in de algemene parameters die tijdens de zwangerschap moeten worden gecontroleerd.

We hebben daarnaast vastgesteld dat de test ook interessant zou kunnen zijn bij bloedkankers, waarbij het risico op trombose stijgt, en bij het antifosfolipidensyndroom of patiënten met een lupusanti-coagulans. De detectie van die aandoeningen is immers vrij complex. De literatuur leert dat patiënten met die aandoening resistent zijn tegen geactiveerde proteïne C. Het nut van de test beperkt zich dus niet enkel tot hormonen.

Hoe organiseert u uw werk?

Mijn agenda is goed gevuld. Ik verdeel mijn tijd tussen de UNamur, waar ik les geef, QUALIblood, waar ik het testproject voortzet, en mijn apotheek in Forchies-la-Marche. Mijn apotheek blijft voor mij belangrijk. Ik hou van het contact met de patiënten en het management van een apotheek. Daarom heb ik deze apotheek in januari overgenomen.

Doordat ik in de praktijk sta, kan ik in mijn cursussen vertellen hoe het er in werkelijkheid aan toe gaat. Ik leer bachelorstudenten hoe ze een voorschrift moeten interpreteren om magistrale bereidingen te kunnen maken. Daarnaast volg ik ook masterstudenten op. Ik leer ze hoe ze onderzoek moeten verrichten, hoe ze mondeling en in het Engels moeten communiceren, hoe ze wetenschappelijke artikels moeten schrijven, ... ➔

Cholesfytol® NG

NIEUWE GENERATIE

De INNOVATIE voor uw CHOLESTEROL*!

INNOVERENDE natuurlijke formule
amla + olijf + rode gist rijst + walnootblad

Goede spiertolerantie

2 per dag
eenmaal 's avonds

Verkrijgbaar in 56 en 112 tabletten

* Walnootblad helpt bij het reguleren van de vetstofwisseling (cholesterol en triglyceriden).

Sleutelrol in de palliatieve zorg

De huisapotheker kan een sleutelrol spelen bij het tijdig opstarten van palliatieve zorg. Dat stelt Marc Dooms, gewezen ziekenhuisapotheker in UZ Leuven, in een artikel gepubliceerd in *Orphanet Journal of Rare Diseases*.

DOOR ERIK DERYCKE

Na zijn pensioen werd Marc Dooms door het Brabants Apothekersforum (BAF) gevraagd om namens BAF in de raad van bestuur van Panal (Palliatief Netwerk Arrondissement Leuven) te zetelen. Terwijl hij als ziekenhuisapotheker slechts zijdelings betrokken was bij palliatieve zorg, kreeg hij nu te maken met praktische vragen die apothekers hebben over dit onderwerp, vertelt hij. “Op het eind van hun leven kunnen mensen dikwijls moeilijker slikken, en dan worden geneesmiddelen geplet zodat ze makkelijker ingenomen kunnen worden. Maar sommige geneesmiddelen met verlengde werking mogen niet geplet worden. Hetzelfde bij pleisters die men gebruikt bij palliatieve zorg; sommige mogen verknipt worden, andere niet. We kregen daar regelmatig vragen over. Ziekenhuisapotheken houden daar een up-to-date databank over bij, en die kan nu ook elke apotheker gratis raadplegen.”

GESPREK AANGAAN

Palliatieve zorg wordt dikwijls te laat gestart, stelt Dooms. “Ik heb daar begrip voor: mensen willen de realiteit niet graag onder ogen zien. Maar het is spijtig, want de beste palliatieve zorg is zorg die tijdig opgestart wordt. Mijn stelling is dat de apotheker en zeker de huisapotheker goed geplaatst is om te weten of het onderwerp ter sprake gebracht moet worden. Als je vaststelt dat de voorgeschreven morfinedosis toe-

neemt, dan weet je als apotheker wel wat er aan de hand is. Dankzij het gedeeld farmaceutisch dossier ziet de apotheker dat ook als de mantelzorger of familie naar verschillende apotheken gaan.”

Voor het artikel beperkte Dooms zich tot palliatieve zorg bij zeldzame aandoeningen – een onderwerp waarin hij gespecialiseerd is. Maar de bevindingen kunnen veralgemeend worden, zegt hij. “De apotheker kan een sleutelrol spelen door een aanzet te geven, zodat mantelzorgers of familieleden het idee tijdig

beginnen te overwegen. Apothekers moeten de zorg zelf natuurlijk niet opstarten, want dat is medisch handelen en dat doen wij niet. Maar je kan informatie aanreiken, het telefoonnummer van het lokale palliatieve netwerk doorgeven, zodat de zorg tijdig opgestart wordt en in de best mogelijke omstandigheden kan verlopen.”

VOORBEREID ZIJN

Apothekers kunnen zelf ook voorbereidingen treffen voor een palliatief proces, zegt Dooms. “Bij palliatieve pati-

enten wordt vaak een hoge dosis morfine toegediend. Het is dan essentieel om die op voorraad te hebben. Hetzelfde met sondes en pleisters. Wat je niet wil, is dat een patiënt na de behandeling in het ziekenhuis naar huis gaat om daar te overlijden, en dat de huisapotheker niet voorbereid is. Het ziekenhuis moet tijdig communiceren dat het palliatieve proces thuis verder gezet wordt, zodat de apotheek goed op de hoogte is van de medicatiebehoeften van de patiënt tijdens deze fase.”

Er kan hierbij een zekere mate van concurrentie zijn tussen de ziekenhuisapotheker en de huisapotheker, zegt Dooms. Maar in het geval van palliatieve zorg is het raadzaam om het initiatief meer bij de huisapothekers te leggen.

GENEESMIDDELEN INZAMELEN

Een derde belangrijke taak die een apotheker kan opnemen, is het adequaat verwijderen van geneesmiddelen wanneer een patiënt overlijdt. Vaak is

bij de patiënt thuis nog een voorraad geneesmiddelen aanwezig, en het is cruciaal dat die op een correcte wijze wordt teruggenomen. “Hoge dosissen morfine bijvoorbeeld mogen zeker niet in handen van de familie blijven”, zegt Dooms. “In België hebben we gelukkig een goed systeem waarbij geneesmiddelen die worden teruggebracht, gezamenlijk worden ingezameld en vernietigd.”

‘Apothekers kunnen een volwaardige schakel zijn in een palliatief netwerk’

Aangezien geneesmiddelen voor patiënten met zeldzame ziekten doorgaans duur zijn, overwegen sommige landen om ongebruikte medicatie opnieuw te verstrekken voor gebruik door een andere patiënt, stelde Dooms vast. “Dat kan helpen om de milieubelasting te

verminderen en geld te besparen in het gezondheidszorgsysteem. De meeste apothekers zijn echter geen voorstander van een dergelijke procedure, omdat zij geen verantwoordelijkheid kunnen nemen voor producten die buiten de apotheek werden bewaard.”

Dooms onderstreept dat apothekers een volwaardige schakel kunnen zijn in een palliatief netwerk. “In België zijn palliatieve netwerken zeer goed ontwikkeld. De opbouw ervan begon ongeveer 20 jaar geleden en heeft geleid tot een uitstekende samenwerking tussen de diverse palliatieve netwerken en ziekenhuizen. Ik ben van mening dat dit bijdraagt aan een gestroomlijnde en geïntegreerde aanpak van palliatieve zorg.”

Dooms, M. Pharmacists are initiators in palliative care for patients with rare diseases. *Orphanet J Rare Dis* 18, 141 (2023).

vza.be > bibliotheek > pletmedicatie

Dexsil®

DÉ N°1 IN VLOEIBARE OPLOSSINGEN MET SILICIUM¹

Dexsil® helpt bij het behoud van **soepele spieren, gewrichten en kraakbeen²**

1000 ml CNK 2907632
500 ml CNK 3013448
2x 1000 ml CNK 3908936

1 Met bio-activated silicium

Voor stevig collageen en het beter linken van MSM, glucosamine en chondroïtine

2 Dexsil FORTE Hooggedoseerd aan:

- ✓ MSM
- ✓ Chondroïtine
- ✓ Glucosamine

3 Snel opneembaar dankzij zijn vloeibare vorm

Quality of life study³

94%
Tevreden gebruikers

47%
voelt reeds na 1 week effect

Activiteit	0 w	6 w	12 w
De trap nemen	-47%	-48%	-48%
Rechtop slaan	-44%	-44%	-44%
Hurken	-60%	-60%	-60%
Ergens over stoppen	-55%	-55%	-55%
Uit bed stoppen	-55%	-55%	-55%

¹Assessment of the effectiveness of a dietary supplement combined with a topical gel on the joint health of lower limbs, Usage study, n=20 (50-74y)

²Red data YTD Juni 2023 – ³Brandnetel draagt bij tot de gezondheid van de gewrichten. Brandnetel helpt om flexibele spieren, pezen en gewrichten te behouden. Koper draagt bij tot het behoud van normale bindweefsels zoals in kraakbeen en pezen.

MADE IN BELGIUM

www.dexsil.be BCOceBioSales@perrigo.com

Bewegen om de gewrichten te vrijwaren

Beweging is waarschijnlijk een van de beste bondgenoten van de gewrichten. September is een maand, waarin heel wat goede voornemens worden gemaakt, bijvoorbeeld opnieuw gaan sporten, maar in feite zouden we dag in dag uit voldoende lichaamsbeweging moeten nemen.

DOOR MARIE DIEZ

Van alle momenten van de dag profiteren om in beweging te zijn en inactiviteit te vermijden, zelfs bij het ouder worden, is een van de geheimen van de honderd-jarigen die in de blauwe zones wonen. En daarom hoeft je nog niet te gaan sporten. Naar het werk stappen, te voet inkopen doen en vrienden gaan bezoeken, tuinieren, maaltijden bereiden, het huishouden doen ... allemaal gelegenheden om te bewegen en te voorkomen dat de gewrichten zouden gaan "roesten".

8.000 STAPPEN

Moeten we echt 10.000 stappen per dag zetten? Voor velen onder ons is dat moeilijk haalbaar. Je zou dan dagelijks 8km of 1 uur 40 minuten moeten stap-

pen. In eerdere studies is vastgesteld dat de sterfte lager is bij mensen die regelmatig stappen, in casu 8.000 stappen per dag of meer (6,4 km). Maar hoe vaak moet je stappen om heilzame effecten te verkrijgen op de gezondheid? In een Amerikaans cohortonderzoek (1) bij 3.101 volwassenen (gemiddelde leeftijd 50,5 jaar) hebben de vorsers vastgesteld dat de totale sterfte en de cardiovasculaire sterfte lager waren bij de proefpersonen die een tot twee dagen per week 8.000 stappen of meer hadden gestapt (daling met 14,9%) dan bij de mensen die niet stapten. Bij de proefpersonen die dat drie tot zeven dagen per week deden, daalde de sterfte met 16,5%. Er werd een plafond bereikt vanaf drie dagen per week en

binnen een vork van 6.000 tot 10.000 stappen per dag waren de resultaten vergelijkbaar.

Dat wijst er volgens de auteurs op dat 8.000 stappen per dag enkele dagen per week significant gunstige effecten heeft op de gezondheid bij volwassenen die het moeilijk hebben om regelmatig lichaamsbeweging te nemen. Ter herinnering, de Wereldgezondheidsorganisatie raadt volwassenen (18-65 jaar) aan 2,5 tot 5 uur matig intense lichaamsbeweging per week of 1,25 tot 2,5 uur intense lichaamsbeweging per week te nemen.

PLEZIER EN REGELMAAT

Het begin van het nieuwe schooljaar leent zich bijzonder goed om (op-

nieuw) te gaan sporten. Je zou dat progressief moeten doen en een sport kiezen die je met plezier en regelmaat zou kunnen beoefenen. Wandelen, eventueel nordic walking, dansen en aquagym bijvoorbeeld zijn ideaal om voorzichtig (weer) in beweging te komen met weinig of geen risico op blessures en zonder te intense bewegingen van de gewrichten. Een opwarming van vijf tot tien minuten voor elke sessie is wenselijk om het hart, de spieren en de gewrichten voor te bereiden. Draag bij het stappen goede schoenen.

In een Amerikaanse studie, die vorig jaar is gepubliceerd (2), vertoonden 50-plussers met knieartrose minder vaak kniepijn als ze gingen stappen. Mensen met knieartrose zouden dus stellig de raad moeten krijgen te wandelen. Voor de auteurs is dat een bewijs dat stappen invloed kan hebben op het verloop van de artrose en een doeltreffende behandeling kan zijn om verergering van de gewrichtsschade af te remmen. Wandelen zal echter een al bestaande pijn niet verbeteren.

DOEL: BEWEGEN

Alsmar meer mensen krijgen te kampen met gewrichtsproblemen. "Volgens een Australische studie is de wereldwijde incidentie van artrose tussen 1990 en 2019 met 48% gestegen. Dat cijfer zal nog stijgen gezien de vergrijzing van de bevolking en de obesitasepidemie, twee belangrijke risicofactoren voor artrose", aldus

'Bouw progressief op en kies een sport die je met plezier en regelmaat zou kunnen beoefenen'

dr. François Rannou van Inserm (3). Preventie is dan ook erg belangrijk. "Gewrichtsproblemen kunnen het leven vergallen. In 2021 is een enquête (Stop-Arthrose) uitgevoerd bij 3.465 Belgische en Franse patiënten met artrose. De artrose had sterke invloed op het moreel (80% van de respondenten),

de vrijetijdsbesteding (78,1%), het gezinsleven (61,9%), de sociale activiteiten (58%), het beroepsleven (43,7%) en het vermogen om zich te voet te verplaatsen (67,4%). De helft van de respondenten zei dat ze moeilijk konden inslapen, 67,6% zei dat ze er 's nachts wakker van werden, en 47,9% klaagde van een vermoeidheidsgevoel, waar ze het erg moeilijk mee hadden. Als de beweeglijkheid vermindert, kan dat op termijn andere aandoeningen in de hand werken als gevolg van een sedentair leven: myocardinfarct, CVA, kanker, ...", legt dr. Francis Berenbaum, reumatoloog (Inserm) uit (3,4).

Om die gezondheidsproblemen te voorkomen, moeten we de mensen uitleggen dat het erg belangrijk is de gewrichten te vrijwaren, met name door een evenwichtige voeding en lichaamsbeweging. **+**

1. JAMA Netw Open. 2023;6(3):e235174.
2. Arthritis & Rheumatology 2022;74(10):1660-7.
3. Inserm Le magazine, 2023;56:24-35.
4. Rev Rhum 2021;88(1):A146.

Antimetil®

- De nummer 1 in gember sinds 2010
- Voor het hele gezin
- Optimale dosering

Beste arts,

Het Antimetil assortiment wordt uitgebreid !

Antimetil Liquid, voor een lichte maag in alle omstandigheden *, voor het hele gezin !

Deze drinkbare oplossing met zijn heerlijke, lichte muntsmaak is ideaal voor kinderen vanaf 6 jaar en voor iedereen die bijvoorbeeld moeite heeft met het doorslikken van tabletten.

COMPOSITIE

NIEUWE GALENISCHE FORMULERING

Muntsmaak Suikervrij
25 mg droog extract van gember gestandaardiseerd op 10% gingerolen
stemt overeen met 250 mg gemberpoeder

Kinderen 6 tot 11 jaar	10 ml 1 tot 3 x / dag
Volwassenen en kinderen vanaf 12 jaar	20 ml 1 tot 3 x / dag

Flesje van 250 ml • 11,90 € • CNK : 4571-329

VOORDELEN

Geen water nodig

Gemakkelijk voor mensen die moeite hebben met het slikken van tabletten
(bijvoorbeeld : kinderen + 6 jaar, ouderen,...)

Flexibele dosering tot 6 x 10 ml per dag

Dankzij deze nieuwe galenische formulering is het Antimetil-gamma compleet en beantwoordt het perfect aan ieders behoefte om een lichte maag te behouden in alle omstandigheden (overeten, reisziekte, zwangerschap,...), vanaf de leeftijd van 6 jaar.

Aarzel niet om contact op te nemen met uw vertegenwoordiger of met het laboratorium (084/ 320 340) als u meer informatie wenst.

Met vriendelijke groet,

Tilman

Jean-Noël Tilman
apotheker
algemeen directeur

*Gember helpt het spijsverteringsstelsel goed te functioneren.

Bent u klaar voor farmacogenetica?

Door de opkomst van goedkope genetische tests zullen steeds meer personen hun volledige genoom laten uitlezen. De zorgsector kan zich daar maar beter op voorbereiden, stelt prof. dr. Hans De Loof (Universiteit Antwerpen). Hij begeleidde samen met prof. Yann Sterckx de masterproef van Asa De Schepper die de implicaties in kaart brengt.

DOOR ERIK DERYCKE FOTO JERRY DE BRIE

Farmacogenetica bestudeert de invloed van genetische variatie op de geneesmiddelenrespons. “Er wordt bijvoorbeeld gekeken naar de expressie van ‘farmacogenen’. Dat zijn genen die rechtstreeks invloed kunnen hebben op de geneesmiddelenrespons, bijvoorbeeld doordat zij coderen voor relevante metaboliserende enzymen. Verschillen in farmacogenen verklaren een groot deel van waarom mensen anders reageren op geneesmiddelen”, legt Asa De Schepper (foto) uit. Zogenaamde ‘ultra-rapid metabolizers’ hebben bijvoorbeeld een enzym met hogere activiteit waardoor ze een hogere dosis nodig hebben. Andersom is er bij ‘poor metabolizers’ nagenoeg geen enzymactiviteit, waardoor het geneesmiddel zich opstapelt. In beide gevallen kan dit nadelig zijn voor de patiënt. “Wanneer correct gebruik gemaakt wordt van farmacogenetische testen, kan de therapie voor een individuele patiënt efficiënter en veiliger gemaakt worden”, zegt De Schepper.

20 EURO

Er bestaan verschillende soorten genetische tests, waaronder specifieke testen waarbij één genvariant wordt opgespoord. In haar masterproef besteedt De Schepper veel aandacht aan *whole genome sequencing* (WGS). Hier wordt de volledige nucleotidevolgorde

van iemands DNA uitgelezen en vergeleken met een referentiegenoom.

“De technologie achter WGS is een enorme vlucht aan het nemen, terwijl de prijs ervan steeds daalt”, zegt Hans De Loof. “Tegelijk ontdekken we steeds meer over de functie van genen. En dus wordt de verhouding tussen de prijs van een WGS-test en de informatie die je eruit haalt steeds voordeliger.” Er zijn verschillende bedrijven die WGS-testen aanbieden, voor een prijs die gaat van 275 tot 2.000 euro. Die prijs zou tegen 2030 echter kunnen dalen tot minder dan 20 euro. De meeste bedrijven bieden een abonnement aan waarbij het gedecodeerde genoom regelmatig opnieuw geanalyseerd wordt op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten.

ENORM POTENTIEEL

Farmacogenetica heeft een enorm potentieel, stelt Hans De Loof. “Stel dat iemand opgenomen wordt op spoed, en je moet bepalen welke antibiotica je toedient. Op basis van een genoomrapport kan je mogelijke bijwerkingen voorspellen. In het buitenland is farmacogenetica al ingeburgerd. In Thailand wordt bij toediening van allopurinol standaard getest of er een genetisch risico is op een overgevoelheidsreactie. Wij hebben op dat vlak een achterstand.”

In haar masterproef gaat Asa De Schepper ook in op problemen met *direct-to-consumer* (DTC) WGS-testen. “De testen worden uitgevoerd in commerciële labo’s die niet aan dezelfde kwaliteitseisen moeten voldoen als on-

ze labo's die klinische genetische testen uitvoeren, en de patiënt wordt in dit proces niet begeleid door een zorgverlener. De testen zelf zijn niet gereguleerd, waardoor er kwaliteitsproblemen kunnen zijn, met de kans op valspositieve of valsnegatieve resultaten, en onterechte bezorgdheid bij de patiënt." Ook privacy kan een struikelblok zijn. De bedrijven zijn niet altijd transparant over wat er met de data gebeurt. "Privacy is een gigantisch probleem", zegt Hans De Loof, "want je kan DNA eigenlijk niet anonimiseren. Een oplossing waar men in Europa aan denkt, is dat iedereen een eigen digitale kluis heeft. Daarin zou je je genoom veilig kunnen bewaren, en dan delen met de zorgverleners die je kiest. Maar dat is vandaag nog een grotendeels theoretische oplossing."

TOEKOMSTPROOF

Toch bereiden zorgverleners zich maar beter voor op farmacogenetica,

zegt De Loof. "De testen bestaan en worden aangeboden. Het is maar wachten tot er een filmpje over WGS op TikTok viraal gaat, en plots staan patiënten in de praktijk of officina met de vraag of we even naar hun genoomrapport willen kijken voor we geneesmiddelen voorschrijven of afleveren. We zouden kunnen afwachten tot de overheid richtlijnen uitvaardigt. Maar dan riskeren we door de realiteit ingehaald te worden."

De Loof werd na een artikel in *Tijdschrift voor Geneeskunde en Gezondheidszorg* gecontacteerd door een moeder van een psychiatrische patiënt. "De behandeling van haar zoon lukte niet goed. Zij was ingenieur en had zich in het onderwerp verdiept, en had in Nederland een labo gevonden dat genetische tests deed. Zo had ze ontdekt dat haar zoon een 'ultra-fast metabolizer' was, en dat men de dosering van zijn geneesmiddelen omhoog had moeten doen. Ze had bij de huis-

arts en psychiater geen gehoor gevonden, ze heeft dat allemaal zelf moeten uitzoeken."

Farmacogenetica zou in de opleiding en navorming van apothekers en andere zorgverleners moeten opgenomen worden, besluit Asa De Schepper in haar proefschrift. "Als de zorgverlener zelf niet weet wat er moet gebeuren met de data, dan zal hij de patiënt ook niet kunnen helpen. Maar ook de algemene bevolking zou een basiskennis van genetische testen moeten hebben. Enkel goed geïnformeerde patiënten kunnen immers weloverwogen beslissingen maken." 📌

Download de masterproef van Asa De Schepper : bit.ly/AsaDeSchepper

Steovit® Forte

DE VOORKEUR VAN UW PATIËNTEN*

**DE MEEST GEBRUIKTE
MARKTLEIDER
DE MEEST VOORGESCHREVEN**

Steovit® is een geneesmiddel
 * Reddata - Sell-out data MOT - 04/2023
 BE-STE0-2300020 - 05/2023

ORIFARM

Steovit® Forte

Kauwtabletten

Steovit® Forte 1000 / 800:
 84 tabs. - € 37,86

NAAM VAN HET GENEESMIDDEL:
 Steovit Forte citroen 1000 mg/800 I.E. kauwtabletten.

KWALITATIEVE EN KWANTITATIEVE SAMENSTELLING:
 Een tablet bevat: Calciumcarbonaat overeenkomend met 1000 mg calcium. Cholecalciferolconcentraat (poedervorm) overeenkomend met 800 I.E. (20 microgram) cholecalciferol (vitamine D3). Hulpstoffen met bekend effect: Een tablet bevat 88,6 mg isomalt (E953), 1,5 mg sucrose.

FARMACEUTISCHE VORM:
 Kauwtablet. Ronde, witte, niet-omhulde en convexe tabletten van 18 mm. Kunnen kleine vlekken vertonen.

THERAPEUTISCHE INDICATIES:
 Preventie en behandeling van vitamine D en calcium tekort bij volwassenen met een geïdentificeerd risico.
 Vitamine D en calcium supplement, als adjuvans bij een specifieke behandeling van osteoporose bij patiënten die een risico lopen op een vitamine D en calcium tekort.

DOSERING EN WIJZE VAN TOEDIENING:
Dosering: Volwassenen, inclusief bejaarden: één kauwtablet, éénmaal per dag. **Bijzondere patiëntengroepen:** **Pediatrische patiënten:** Steovit Forte citroen is niet bestemd voor gebruik bij kinderen en adolescenten. **Verminderde nierfunctie:** Steovit Forte citroen mag niet gebruikt worden bij patiënten met ernstige nierstoornissen. **Verminderde leverfunctie:** Er is geen dosisaanpassing vereist. **Wijze van toediening:** Oraal. De tablet dient gekauwd of opgezogen te worden.

CONTRA-INDICATIES:
 – Overgevoeligheid voor de werkzame stoffen of voor één van de hulpstoffen. – Ernstige nierstoornis (glomerulaire filtratiesnelheid < 30 ml/min/1,73 m²) – Ziekten en/of omstandigheden die leiden tot hypercalciëmie en/of hypercalciëmie – Nierstenen (nephrolithiase) – Hypervitaminose D.

BIJWERKINGEN:
 De nevenwerkingen zijn hieronder vermeld, per systeem orgaan klasse en frequentie. De frequenties worden gedefinieerd als: soms (≥1/1.000, <1/100), zelden (≥1/10.000, <1/1.000), zeer zelden (<1/10.000), of niet bekend (kan met de beschikbare gegevens niet worden bepaald).
Immuunsysteemaandoeningen: Niet bekend: Overgevoeligheidsreacties zoals angio-oedeem of laryngeaal oedeem. **Metabolisme en voedingsstoornissen:** Soms: Hypercalciëmie en hypercalciëmie. **Zeer zelden:** Melk-alkalisyndroom (frequente aandrang tot urineren; voortdurende hoofdpijn; voortdurend gebrek aan eetlust; misselijkheid of braken; ongewone vermoeidheid of zwakte; hypercalciëmie, alkalose en nierinsufficiëntie). Wordt doorgaans uitloeiend waargenomen bij overdosering. **Maagdarmsysteelaandoeningen:** Zelden: Constipatie, dyspepsie, flatulentie, nausea, abdominale pijn en diarree. **Huid- en onderhuidse aandoeningen:** **Zeer zelden:** Pruritis, rash en urticaria. **Andere bijzondere patiënten:** Patiënten met nierstoornissen: mogelijk risico op hyperfosfatemie, nefrolithiase en nefrocalcinose. **Melding van vermoedelijke bijwerkingen:** Het is belangrijk om na toelating van het geneesmiddel vermoedelijke bijwerkingen te melden. Op deze wijze kan de verhouding tussen voordelen en risico's van het geneesmiddel voortdurend worden gevolgd. Beroeps-beoefenaren in de gezondheidszorg wordt verzocht alle vermoedelijke bijwerkingen te melden via: Federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten – Afdeling Vigilantie – Galileelaan 5/03 - B-1210 Brussel – Postbus 97 – 1000 Brussel Madou – Website: www.eenbijwerkingmelden.be – email: adri@fagg.be

AARD EN INHOUD VAN DE VERPAKKING:
 De kauwtabletten zijn verpakt in: HDPE flessen met HDPE schroefdop: Verpakkingsgrootten: 15, 30, 40, 60 en 90 tabletten. PVC/PE/PVdC/Aluminium blisters: Verpakkingsgrootten: 7, 14, 28, 50x1 (eenheidsdosis), 56, 84, 112, 140 en 168 tabletten. Niet alle genoemde verpakkingsgrootten worden in de handel gebracht.

HOUDER VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:
 Orifarm Healthcare A/S - Energiavej 15 - 5260 Odense S - Denemarken

NUMMERS VAN DE VERGUNNING VOOR HET IN DE HANDEL BRENGEN:
 BE324931 (blisters), BE325044 (flessen).

Afleveringswijze:
 Geneesmiddel niet op medisch voorschrift.

DATUM VAN HERZIENING VAN DE TEKST:
 12/2021

‘Ik zie wel waar de mondharmónica me brengt’

Ziekenhuisapothekeres Celine Vergote heeft sinds een paar jaar haar oude muziekliefde herontdekt: ze toont trots haar koffer vol diatonische harmonica's en ze blijkt wel eens mee te doen aan jamsessies in de Gentse bluescène.

DOOR ERIK BRUSTEN FOTO'S MICHAEL DEHASPE

We ontmoeten de dertiger uit Zwevegem op de site van AZ Groeninge in Kortrijk. Daar maakt ze deel uit van het team van meer dan 60 ziekenhuisapothekers en apothekersassistenten. “Ik werk hier nu 13 jaar, nog steeds met veel goesting. Toen ik studeerde, was ziekenhuisapotheek een manana van één jaar. Dat vond ik best interessant: we waren met een kleine groep studenten die de interuniversitaire opleiding volgden in Gent, Antwerpen, Leuven en Brussel. Dat is vandaag wel anders: de opleiding duurt intussen drie jaar, met uitgebreide stages. En ziekenhuisapotheker is intussen een knelpuntberoep!” Vooral de inhoud van de job blijft haar boeien: “De meer wetenschappelijke aanpak spreekt me aan, de bereiding van bijvoorbeeld chemotherapeutische geneesmiddelen of de aflevering van ivf-medicatie gebeurt hier.”

LANDSCHAPSFOTOGRAFIE

Maar aangezien het leven niet enkel uit werken bestaat en de jongedame graag een stapje in de wereld zet, blijkt ze ook een getalenteerde amateurfotografe te zijn. “Ik heb een tijdlang fotografielessen gevolgd, de Canon-spiegelreflexcamera ging overal mee. Maar ik merk dat ik er sinds de opkomst van de iPhone toch minder mee bezig ben.” Het fotoboek dat we te zien krijgen,

bevat alleszins heel fraaie kiekjes van landschappen van haar reizen en uitstappen. “Ik heb wel iets met landschapsfotografie, en absoluut meer met de bergen dan de zee.” Onder meer de Canadese Rocky Mountains, Scandinavië, IJsland, Oostenrijk of Duitsland figureren prominent in haar portfolio. “Het lijstje bestemmingen die ik nog graag zou bezoeken, is lang, hoor. Spitsbergen of de andere poolgebieden, maar ook de westkust van Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland.”

JEUGDLIEFDE HERONTDEKT

Dezer dagen steekt Celine Vergote flink wat tijd in een oude liefde: muziek maken, meer bepaald op de mondharmónica. “Hoe ik de mondharmónica herontdekt heb, weet ik eigenlijk zelf niet meer. Maar ik herinner me wel dat mijn ouders me als kind ooit een mondharmónica schonken, en ik heb ook de oude Hohner-mondharmónica van mijn opa gekregen.”

Hohner is een bekende Duitse fabrikant van mondharmónica's. Celine legt uit dat er twee verschillende soorten mondharmónica's bestaan. “De diatonische die niet alle tonen binnen de drie octaven aankan en waarmee je in bepaalde keys speelt, en de chromatische die wel de hele toonladder bestrijkt. Toots Thielemans bijvoorbeeld speelde op die laatste soort. Maar er bestaan zoveel

soorten en types mondharmonica's, ik zou echt niet durven zeggen hoeveel." De herontdekking van haar oude jeugdliefde was echt wel verrassend, geeft ze aan. "Toen ik een tijdje geleden een jeugdvriend tegenkwam, zei die: 'Je luisterde vroeger al veel naar muziek waarin muzikanten gebruik maakten van mondharmonica. Platen waarop Alanis Morissette mondharmonica speelde bijvoorbeeld.' Dat wist ik zelf niet meer. Maar als ik er bij nadenk: ja, misschien had ik onbewust wel een boon voor dat soort muziek. Sowieso vind ik pop- en rockmuziek met mondharmonica supercool. Dan leg je ook al snel de link naar blues, maar ik denk dat ik een heel brede muzieksmaak heb. En mondharmonieklanken vind ik passen in heel veel muziekjes. Waarom zou het niet kunnen in techno of samples?" Het antwoord heeft ze zelf ontdekt. "Door zelfstudie, door video's te bekijken van iemand als Konstantin Reinfeld,

een Duitse muzikant die een breed gamma aan stijlen beoefent, of via modules van een Amerikaanse bluespeler. Het feit dat ik als kind nog notenleer heb gedaan en een tijdje dwarsfluit heb gespeeld, helpt: je hebt dan al een muzikale basis. Maar ik speel vandaag voornamelijk auditief na wat ik hoor, of ik improviseer."

'Ik speel vandaag voornamelijk auditief na wat ik hoor, of ik improviseer'

En die muzikale basis genereert talent. Celine Vergote: "De modules die ik gevolgd heb of de challenges bij Reinfeld, dat doe je op jezelf. Zij nodigen je soms uit om een video rond een thema te

maken en in te sturen. Zo krijg je waardevolle feedback en tips van andere spelers, en mooi meegenomen: je maakt kans op een nieuwe harmonica."

JAMSESSIES

"Ik wilde misschien ooit wel met andere muzikanten spelen, maar niet per se samen bandleden zoeken. Zoiets moet organisch groeien, vind ik. Maar toen ik op een bepaald moment les volgde in Gent zei mijn lesgever: 'Jij moet eens komen meespelen op jamsessies'. Zo gebeurt het dat ik wel eens een filmpje post op Instagram of ga jammen in de Gentse bluesclub Missy Sippy."

Toch blijft de Zwevegemse nuchter: "Eigenlijk is dit een uit de hand gelopen hobby, maar anderzijds moet ik wel erkennen: ik steek er flink wat tijd in, en als ik niet speel, mis ik de muziek –alsof dit iets is wat ik moest doen. Maar we zien wel waar de mondharmonica me brengt..." 🎵

Flexofytol[®] FORTE

Gewrichten, spieren & pezen¹ :

EIS HET BESTE !

PROMO
+8 dagen GRATIS !

Exclusieve formulering & bewezen synergie²
Kurkuma • Boswellia • Vitamine D

Uitstekende tolerantie

Tilman

¹ Kurkuma extract draagt bij tot het behoud van flexibiliteit en soepelheid van gewrichten en pezen. Boswellia extract draagt bij tot de soepelheid van de gewrichten. Vitamine D draagt bij tot de instandhouding van een normale spierfunctie. • ² Sanchez et al. Front. Pharmacol., 11 August 2022 Volume 13 Article 931914

www.flexofytol.be

Hoe de typische ontrouw voor calcium-supplementen vermijden?

EEN ZORGWEKKEND GEBREK AAN COMPLIANCE

Calcium- en vitamine D-supplementen vormen een onmisbaar onderdeel van de aanpak van elke vermindering in botdichtheid. Bovendien is suppletie essentieel voor de effectiviteit van anti-resorptieve therapieën.

Helaas wordt er weinig aandacht besteed aan het opvolgen van calcium- en vitamine D-suppletie. De weinige onderzoeken die deze kwestie hebben onderzocht, melden verontwaardigende resultaten: de helft van de patiënten, 1 op 2!, stopt binnen het eerste jaar met het innemen van hun supplementen.

FACTOREN VOOR NON-COMPLIANCE

Gebrek aan compliance met calcium- en vitamine D-suppletie is voornamelijk te

wijten aan de vorm waarin de calcium wordt toegediend: zakjes met oplospoeder, kauwtabletten. Patiënten worden deze smaken snel beu en ook de bereidingen en de onaangename krijtachtige consistentie die typisch is voor calcium.

VISTA-CAL D, DE WEG NAAR COMPLIANCE

Al meer dan 10 jaar helpt VISTA-Cal D de therapietrouw van patiënten met calcium en vitamine D te verbeteren door een supplement in de vorm van een SLIKtablet aan te bieden.

Geen smaak, geen krijtachtige consistentie!

VISTA-CAL D: UNIEK

VISTA-Cal D biedt de hoogste dosis vitamine D gecombineerd met calcium in 1 SLIKtablet: 500 mg calcium-element + 800 ie

vitamine D3. VISTA-Cal D bevat ook citraat om het milieu zuur te maken.

NIEUW: VISTA-CAL D ECONOMIC PACK 120 TABS

Om het gemakkelijker te maken om op lange termijn VISTA-Cal D in te nemen, komt er een nieuwe verpakking naast de doos met 60 tabletten: de VISTA-Cal D Economic Pack, die 120 sliktabletten bevat. Een verpakking die meerdere maanden meegaat en een lagere prijs zijn belangrijke factoren die de compliance positief beïnvloeden.

Aanbevolen publieksprijs: €29,95 voor 120 sliktabletten. **+**

#BakeWithLove

Van Wereld Alzheimer Dag (21 september) tot december loopt de nationale #bakewithlove-campagne van Stichting Alzheimer Onderzoek. De actie is een manier om een band te smeden met ouderen, door even een moment van betrokkenheid en gezelligheid te delen in de keuken.

Net als andere activiteiten zorgt koken voor een ritme in het dagelijks leven en helpt het om het structurele geheugen van patiënten in stand te houden. Het gebruik van een recept, het geven van een taak en precieze instructies aan patiënten over wat ze moeten doen, helpt de capaciteit te behouden. Op deze manier stimuleert het #BakeWithLove-initiatief interactie en vergroot het het zelfvertrouwen.

MEEDOEN?

Of het nu gaat om koekjes, cake, taart of muffins, ga aan de slag. Verkoop het lekkers vervolgens aan je vrienden en familie – elke verkoop telt! De donaties kunnen tot slot gestort worden op rekeningnummer BE83001756205915 op naam van de Stichting Alzheimer Onderzoek (mededeling: cupcakes 2023). **+**

Muzikale apothekers luisteren bal op

De tweede editie van het apothekersbal op zaterdag 14 oktober staat in het teken van de muzikale collega's. Want na een succesvolle oproep vorig jaar vonden de organisatoren niet minder dan vier muzikale apothekers bereid om het galabal luister bij te zetten.

DOOR GEERT VERRIJKEN

Het 'jaarlijks galabal voor elke apotheker' wordt dit jaar voor de tweede maal georganiseerd door Cedric Bourda en Tom De Meyer, beiden apotheker. Zoals vorig jaar gaat ook deze editie door op een bijzondere locatie namelijk The Lab Gent.

EEN AVOND VOL PLEZIER

De organisatoren kondigen het bal aan als "hét apothekersfeest van het jaar". De gala-avond is er voor apothekers uit alle sectoren –van officina en industrie tot onderwijs, ziekenhuisapothekers, klinisch biologen en farmaceutisch technische assistenten.

Anders gezegd: het is een avond vol plezier, muziek, netwerken en onvergetelijke momenten. Op dit event voor apothekers kan je bijpraten met oude vrienden en collega's, nieuwe connecties maken, culinair genieten of dansen tot in de late uurtjes.

BIJZONDERE TALENTEN

Het apothekersbal is echter meer dan alleen een viering. Het biedt ook een podium aan apothekers met bijzondere talenten buiten het professionele kader. Naar aanleiding van de eerste editie lanceerden Cedric Bourda en Tom De Meyer een succesvolle oproep. Dit jaar kunnen ze niet minder dan vier muzikale apothekers presenteren. Een eerste optreden is er door apotheker en PhD-student Marie Deventer (UGent). Zij "zal het publiek betoveren met haar akoestische set begeleid door haar gitaar en zachte zangstem."

Daarna is het de beurt aan titularis-apotheker Nora Van Beeumen en haar band Covered Minds. Tijdens het diner verzorgen ze een live set met Nora aan de piano. Nora Van Beeumen trad al tijdens de vorige editie van het galabal op, naar verluidt "een onvergetelijke ervaring".

Een derde performance is op het bal voorzien door Elis Mane, een coverband onder leiding van apothekeres Elisa De Pauw. Elis Mane belooft "de avond op te zwepen met een mix van covers en loops."

Als kers op de taart is er tot slot DJ Matomic, oftewel apotheker Matthias Cleenewerck. De apotheker-DJ zal tot in de vroege uurtjes voor de ambiance zorgen.

TWEE SOORTEN TICKETS

De organisatoren dokterden twee formules uit. Vooreerst zijn er de VIP-tickets die toegang geven tot de 'volledige ervaring' zijnde de

netwerkreceptie, het apothekersdiner van drie gangen met aangepaste dranken, optredens van muzikale apothekers en de afterparty met DJ. Deze tickets zijn beschikbaar tot 4 oktober 23u50. Daarnaast zijn er standaard toegangstickets. Deze geven recht op een avond vol muziek en feest met het optreden van de muzikale apothekers en de afterparty met DJ vanaf 21u30. Deze feest-tickets zijn beschikbaar tot de avond zelf. ☺

III Info en reserveren: apothekersbal.be

Orde der Apothekers
Ordre des Pharmaciens

Orde biedt luisterend oor voor apothekers in nood

Voor meer info,
scan: QR code

E-mail:
info@apothekersinnood.be

Gratis nummer:
0800 12 722
(werkdagen van 9u tot 17u)

“Zoveelste kaakslag”: huisartsen willen niet dat apothekers griepvaccin kunnen toedienen.

III Kop in Het Nieuwsblad.

Ik ben het ermee eens dat er veel stilstand is in dit land. Dat steekt mij ook tegen. Ik heb dossiers op mijn bureau gevonden die er twintig jaar geleden, toen ik ook minister was, al lagen. Daarom wil ik ook de komende negen maanden nog vol gas geven.

III Minister Frank Vandenbroucke in Knack.

Naar het ziekenhuis omdat juiste pilletje nergens te krijgen is: drie op de vier patiënten getroffen door tekort aan medicijnen.

III Kop in Het Nieuwsblad.

Hoe het komt dat migraine onze samenleving elk jaar 1 miljard euro kost: ‘Veel mensen weten niet dat ze het hebben’.

III De Morgen.

Apothekers schieten alcoholici te hulp en maken Antabuse na.

III Kop in De Standaard.

Van dengue tot Chikungunya: ‘Enge ziektes uit de tropen kan je nu ook op de camping in Frankrijk oplopen’.

III Kop in De Morgen.

Er worden in België weer even veel middeltjes tegen diarree verkocht als voor de covidpandemie. De afstandsmaatregelen en handhygiëne tijdens de coronacrisis hadden ook impact op het darmstelsel.

III Het Nieuwsblad.

Ook in het nieuwe academiejaar zullen studenten naar supplementen uit de (online) apotheek grijpen die hun slaagkansen beloven te vergroten. Maar daar is geen bewijs voor. ‘Gezonde voeding, voldoende slaap en koffie kosten een pak minder geld’, zeggen experts.

III De Morgen.

‘Ik zie soms kleuters die dosissen van twee of drie milligram slikken’: steeds meer ouders geven kinderen melatonine.

III Kop in Humo.

Foutief gebruik van geneesmiddelen blijft een belangrijke oorzaak van spoedopnames in het ziekenhuis. ‘Mensen zien medicijnen meer en meer als een consumptiemiddel’.

III Knack.

Sint-Trudo ziekenhuis neemt cleanroom in gebruik om medicatiebereidingen te maken.

III Kop in Het Belang van Limburg.

Johnson & Johnson laat patent op ‘Belgisch’ geneesmiddel tegen tuberculose deels vallen.

III Kop in De Standaard.

Geen apotheek meer in binnenstad Hulst: ‘Een ramp voor ouderen’. De binnenstad van Hulst zit definitief zonder apotheek. Hulstenaren vinden dit een groot gemis en stellen vraagtekens bij de reden; dat zou personeelstekort zijn.

III Het Laatste Nieuws.

VRT-radiomaker Ward Bogaert ontdekt identiteitsfraude: 79 dozen Rilatine afgehaald op naam van zijn dochter.

III De Morgen.

Een miljoen gebruikers van digitale gezondheidsportalen dreigt niet langer toegang te krijgen tot de federale overheidsdatabank met elektronische voorschriften voor geneesmiddelen. De patiënten en de portaalontwikkelaars zouden in dat geval de prijs betalen voor een overheidsmonopolie.

III De Tijd.

Apotheekteams krijgen regelmatig te maken met uitdagende situaties waarin emoties van patiënten hoog oplopen. Communiceren over een medicijnwissel of een nieuw vaccin bijvoorbeeld. Hiermee omgaan vinden ze vaak lastig. Nivel-onderzoeker Laura Schackmann heeft in haar promotieonderzoek aangetoond dat communicatietrainingen specifiek gericht op het omgaan met uitdagende situaties het apotheekteam kunnen helpen.

III Nivel.nl

De lieve apotheker die geneesmiddelen ophaalde bij de apotheek en ze afgaf aan een patiënt op weg naar huis omdat ze niemand anders hadden om het voor hen te doen. De vriendelijkheid van het personeel is wat de gezondheidszorg op de been houdt.

III Pulse Today.

Apotheek aan huis en nieuwe ‘buurtbus’: zo wil gemeente inwoners van Smeermaas meer met elkaar verbinden.

III Kop in Het Nieuwsblad.

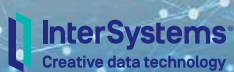

www.datadisruptinghealthcare.be

Gold sponsor

Silver sponsor

Met ondersteuning van

SMELT DE ZON ONDER JE TONG

VISTA-D3TM

ONDER DE TONG

- **UITSTEKEND** bij alle patiënten
- **SMELTTABLETJE:** geen slikproblemen
- **ZEER GOED AANVAARD**

PROMO + 2 maanden gratis

Vista-D3 1000
PROMO 120+60
CNK 4712-154

Vista-D3 2000
PROMO 120+60
CNK 4712-147

Vista-D3 3000
PROMO 120+60
CNK 4712-139

Gans de winter door, aan minder dan 5€/maand !

**VISTA-D3, met vista voor
uw patiënten**

